

Figyelem!

Finanszírozza elő a Kárpátinfót!

Index 08776

Legyen Ön is a partnerünk!

2. oldal **A tuberkulózis terjedésének megakadályozásán dolgoznak**

5. oldal **Modern képességfejlesztés**

5. oldal **Horváth Anna gazdag öröksége**

9. oldal **Pinceműveletek**

A jövőbe vetett erős hit tart meg szülőföldünkön bennünket

Novák Katalin köztársasági elnök augusztus 20-i nemzeti ünnepünk alkalmából állami kitüntetések adományozott olyan kárpátaljai közéleti személyiségeknek, akik sokat tettek a közösség megmaradásáért. A kitüntetések átadására Magyarország Ungvári Főkonzulátusa

és Beregszászi Konzulátusa szervezésében október 11-én ünnepélyes keretek között került sor a beregardói Perényi Kultúrklub dísztermében. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével és a díjakat átadta Heizer Antal, Magyarország kijevi nagykövete.

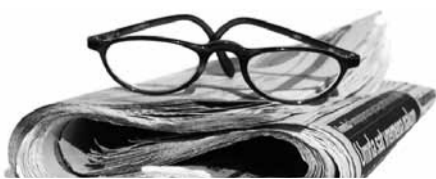
Folytatás a 3. oldalon

Hetedszer adták át a Linner-díjakat

Részletek a 8. oldalon

Kellene egy kis mellékes?

A Kárpátinfo hetilap **lapterjesztőket keres!**

Mob.: +380 (66) 285 0 283
E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com

„Szóttas pirossal, feketével”

Tízéves a Nagyberegi Tájház. Szüreti hagyományok

Amikor bő tíz esztendővel ezelőtt a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola az örökösöktől ajándékba megkapta ezt a portát a rajta található közel százéves tornácos

lakóházzal és a hozzá kapcsolódó gazdasági épületekkel, akkor az intézmény vezetősége úgy határozott, hogy nem egy kisebb néprajzi múzeumot, hanem élő tájházat hoz létre, ahol a fiatalok megismerkedhetnek

földműves eleink mindennapi életével, és emellett a különböző kézműves foglalkozások, népi játékok segítségével részeseivé válhatnak ennek a gazdag örökségnek, amely széleskörűen hasznosítható a jelen-

ben is, hangzott el azon az ünnepségen, amelyet a Nagyberegi Tájházban tartottak az intézmény fennállásának tizedik évfordulóján.

Folytatás a 3. oldalon

A hit nemes harca és harcosai

Nőszövetségi csendesdélután Badalóban

Nehéz, próbákkal teli időket élünk ma Ukrajnában. Még itt, a béke szigetként emlegetett Kárpátalján is. Mert a háború árnyékában a hátszágban sem könnyű. Családok élnek hosszú hónapok óta elszakított állapotban, sóvárgunk azért, hogy újra benépesüljenek az elhagyott házak, hogy újra körbe ülhessük a családi asztalokat... De kitől várhatjuk, kitől kérhetjük a változást? Ki szabadít meg ebből az állapotból? Isten, a mi megváltó Jézus Krisztusunk atyja. Hozzá kell fohászkodnunk, tőle kell kérni a békét az országba, békeséget a szívünkbe. Érzik ezt sokan.

Folytatás a 4. oldalon

Több mint százezer orosz háborús bűncselekményt regisztráltak Ukrajnában

Ukrajna főügyésze szerint az ukrain háború kitörése, 2022 februárja óta csaknem százezer háborús bűncselekményt jegyeztek fel orosz részről, számol be a kisso.net.

Andrij Kosztin azt állította, hogy az orosz erők szándékosan használják a nemi erőszakot, kínzást és emberrablást az ukrán polgári lakosság megfélemlítésére. Hozzátette, hogy a továbbra is orosz megszállás alatt álló területeken az orosz erők a lakosságot erőszakkal

költöztetik át más általuk megszállt ukrán területekre vagy Oroszországba.

„Oroszország minden nap példátlan háborús bűnököt követ el, már csaknem 107 ezret regisztráltunk. Az igazságszolgáltatás minden társadalomban a polgárok jogainak és szabadságainak, a jogállamiság és a demokrácia elveinek védelmezője. A háború áldozatainak igazságszolgáltatására van szükségük. Időben és hatékonyan” – jelentette ki Ukrajna főügyésze.

Joe Biden: az Egyesült Államok egyszerre két háborúban is képes támogatást nyújtani

Az Egyesült Államok képes egyszerre biztosítani Izrael és Ukrajna támogatását, miközben fenntartja saját „átfogó nemzetközi védelmét” – jelentette ki Joe Biden egy interjúban.

Az elnök a CBS országos televízió műsorában az Egyesült Államok kötelességének nevezte, hogy ellássa Izraelt és Ukrajnát a segítséggel, amire, véleménye szerint, megvan a képessége is. „Mi vagyunk az Egyesült Államok, a történelem legerősebb nemzete” – fogalmazott, és felte-

líktusokban. Az elnöki hivatal illetéke az ukrain háborúról szólva elismerte, hogy az orosz erők offenzívában vannak, ami miatt különösen fontosnak nevezte a gyors utánpótlás eljuttatását az ukrán félhez.

Az izraeli válsággal kapcsolatban a nemzetbiztonsági tanácsadó nem zárta ki, hogy Irán valamilyen formában, közvetlen módon is bekapcsolódik a háborús helyzetbe. Ezért az Egyesült Államoknak is fel kell készülnie bármilyen előre nem látott történésre – hangoztat-

te a kérdést, hogy ha az Egyesült Államok nem tud mindkét háborúnak megfelelni, akkor melyik ország lenne erre képes?

Ugyancsak a CBS csatornán Jake Sullivan, az elnök nemzetbiztonsági tanácsadója vasárnap kijelentette, hogy a következő héten Joe Biden a kongresszushoz fordul kiegészítő költségvetési forrásokért, amelyek lehetővé teszik Ukrajna és Izrael további támogatását a fegyveres konf-

ta. A libanoni Hezbollah fegyveres szervezetét Irán proxy fegyveres erejének nevezte, jelentős katonai erőforrásokkal, ami tovább növeli az eszkaláció veszélyét.

Sullivan azt mondta, hogy az Egyesült Államoknak vannak kommunikációs csatornái Irán felé, és ezeken keresztül szintén figyelemztette Teheránt a válságba való közvetlen bekapcsolódás következményeire.

MTI

Az IMF alapot hozott létre az ukrain reformok támogatására

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) bejelentette, hogy elindítja Ukrajna Kapacitásfejlesztési Alapját, ami a fedezetet biztosítja az Ukrajna potenciáljának fejlesztésére vonatkozó terv végrehajtásáért, a reformok végrehajtásának igényeit – jelentette be vasárnap Andrij Pisnij, az Ukrán Nemzeti Bank (NBU) vezetője a Facebook-oldalán, számolt be az rbc.ua hírportál.

A jelentés szerint Pisnij elmondta: „Az IMF ismét megerősítette vezető szerepét az Ukrajna számára nyújtott pénzügyi támogatás mozgósításának folyamatában”.

Hozzátette, hogy az adományozók már 14 millió dollárt küldöttek el, de a cél 65 millió dollár összegűjtése.

Az NBU elnöke arról is beszámolt, hogy Gita Gopinat, az IMF első vezérigazgató-helyettese, valamint Litvánia, Szlovákia és Japán képviselői jelen voltak a marralesi fórumon az IMF és a Világbank (WB) éves találkozóján. „Az ukrain reformoknak és a kapacitás erősítésének folyamatosan, megállás nélkül, a világ legjobb tapasztalatainak bevonásával kell történnie” – hangsúlyozta Andrij Pisnij.

A TV21 Ungvár munkatársainak sikere a Kós Károly Televíziós Filmszemlén

A televízió munkatársainak feladata többek között az, hogy objektíven, érthetően informálják a nézőket a világban és a környezetükben zajló eseményekről. A hírközlés mellett azonban fontos az alkotói feladat is, amikor a televíziós bemutathat egy-egy közösséget, személyt, települést, mindezt a nem mindig megszokott híradós keretek között. Az ilyen kreatív munkák bemutatásának egyik legjobb platformja a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. Kós Károly Testülete által a magyar közmédiának dolgozó külföldi média műhelyek számára minden évben kiírt filmszemle.

A meghirdetett versenyprogramba idén 59 alkotást neveztek be 5 különböző kategóriában: riport és tudósítás, portré és kisfilm, önálló dokumentumfilm, önálló ismeretterjesztő film és fikciós alkotás. Minden kategóriában három dobogós és egy külön díjat osztottak ki.

Az eseményen jelen volt Potápi Árpád János nemzetpolitikaiért felelős államtitkár is, aki azt hangsúlyozta, hogy a külföldi magyar tudósítók mindennapi munkájukkal nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a külföldi magyar nemzetársaink anyanyelvükön juthassanak hozzá a közösségüket érintő legfontosabb hírekhez.

Az előző évekhez hasonlóan a helyszín most is a délvidéki Palics volt és a házigazda pedig a Pannon RTV. Az ottani televíziós kollégák azok, akik történelmükből kifolyólag a leginkább érzik az Ukrajnában élők jelenlegi helyzetét.

A TV21 Ungvár munkatársai nem először mérettetik meg

magukat a szemlén. A Debreceni Kamilla szerkesztő-riporter és Balla Béla operatőr-vágó alkotó páros az előző években is jól szerepelt. Idén a portré kategóriában a második helyezést érték el a Várady Enikőről szóló, *Az élet él* című alkotással. Riport,

tudósítás kategóriában második lett K. Debreceni Mihály és Vass Tamás *A munkácsi turul meggyalázása* című összeállítás. Rövidfilm, portré kategóriában pedig különdíjban részesült K. Debreceni Mihály és Bereczky Tamás *az Akácfa a sziklában* című alkotása.

A TV21 Ungvár munkatársai tehát idén is jól szerepeltek a Duna Médiaszolgáltató

Nonprofit Zrt. és az MTVA által meghirdetett Televíziós Filmszemlén, hiszen három díjat is nyertek. Szerkesztőségünk méltán lehet büszke munkatársaira és további sikereket kívánunk valamennyi alkotónak.

karp.at.in.ua

A tuberkulózis terjedésének megakadályozásán dolgoznak

Ungváron zárókonferenciával ért véget az a nemzetközi projekt amelynek célja a tuberkulózis járvány kockázatának csökkentése „Ukrajna és Lengyelország határ menti területein egy 100 ágyas tuberkulózis kórház felépítésével Kárpátalja megyében, valamint innovatív megfigyelési, megelőzési módszerek bevezetésével.” A rendezvény megyénk egészségügyi intézményei vezetőinek részvételével zajlott.

Vaszil Szkrip, a megyei tüdőgyógyász főorvosa beszámolt a 6,4 millió eurós összköltségű lengyel-ukrán projekt megvalósításának előfeltételeiről és fő lépéseiről. Mint kiderült ebből 5,4 millió eurót kapott az ukrán fél.

A 100 férőhelyes, korszerű gyógyászati intézmény építése mellett a projekt keretében 32 darab különböző orvosi berendezés beszerzésére is sor került. Konkrétan egy korszerű, 128 szeletes komputertomográfól van szó, amelyen nemcsak kóros légúti, hanem más betegségekben szenvedők is vizsgálhatók. Ehhez csak elektronikus orvosi beutalóra van szükség. Ezenkívül ultrahang-diagnosztikai készüléket, két mobil röntgendiagnosztikai kabinetet, videothorakoszkópot, elektrosebészeti eszközöket műszerkészlettel, videobronchoszkópot és gasztroszkópot, oxigéngenerátort és egyéb berendezéseket is beszerettek.

Az új berendezésnek köszönhetően CT-ellenőrzés mellett transzthoracalis biopsziát is végeznek az intézményben, bevezették a videotoroszkópos műtéteket, évente mintegy 2 ezer bronchoszkópiát végeznek.

A modern mobil röntgendiagnosztikai kabinetek megjelenése után tavaly 4300 embert tudtak megvizsgálni és 12 tuberkulózisos pácienset találtak. A szűrővizsgálatok során csak az idei év első negyedében 3790 ember közül 16-nál

diagnosztizáltak tbc-t. A mozgó röntgentervező szociális intézményekben és panziókban, a katonaságnál, a belső menekültek körében stb. alkalmazzák.

A projekt megvalósítása során kiemelt figyelmet fordítottak a család- és tüdőorvosok képzettségének javítására. 14 szemináriumot tartottak a tbc kimutatása gyakorlati megvalósításáról (520 szakorvos számára), 2 képzési szemináriumot

umot a tbc ambuláns kezeléséről (40 orvos és nővér), valamint 20 kárpátaljai tüdőgyógyász részvételével online képzést tartottak közösen a lengyel partnerekkel.

Amint azt Vaszil Szkrip megjegyezte, a projekt összes tervezett rendezvénye megvalósult, s arra számítanak, hogy az elvégzett intézkedések a jövőben pozitív hatással lesznek a tuberkulózis járvány megelőzésére.

Anatolij Psenicsnij, a megyei egészségügyi főosztály vezetője köszönetet mondott a projektszervezőknek és megjegyezte: „A projekt sikeres megvalósítása jól szemlélteti, hogy európai forrásból hogyan lehet jelentősen javítani egy egészségügyi intézmény anyagi bázisát. Most új le-

hetőségek nyílnak meg az európai források bevonására régióink gyógyászatába. Arra biztatom valamennyi egészségügyi intézmény vezetőjét, hogy vegyenek részt pályázatokon, nyújtsák be projektjeiket. Ma a háborús viszonyok között is reális az egészségügyi intézmények anyagi bázisának fenntartása, fejlesztése az Európai Unió költségén.”

Magyar Tímea, kisso.net

Tízéves a Nagyberegi Tájháza. Szüreti hagyományok

„Szóttos pirossal, feketével”

Elejét lásd az 1. oldalon

Az idénykezdő alkalmon a szervezőktől, a Pro Cultura Subcarpathica (PCS) civil szervezet irányítóitól megtudtuk, hogy a mögöttünk hagyott évtized folyamán több ezer ide látogató iskolás számára szerveztek élménydús programokat. A

felelős köszöntőjében azt hangsúlyozta, hogy ha kellő kreativitással állítják össze a foglalkozásokat, akkor fiataljaink meglepően nyitottak a népi hagyományok értékeinek befogadására.

Orosz Ildikó, a Rákóczi Főiskola elnöke, a PCS vezetője azt kívánta, hogy a mai naphoz hasonló-

legnagyobb elismerésnek pedig azt tartják, hogy 2021-ben elnyerték Az Év Tájháza kitüntető címet.

A mostani alkalmat a Nagyberegi Dobrai Péter Líceum hagyományörző csoportjának szüreti tánca nyitotta meg. Gál Adél program-

an legyen a továbbiakban is ilyen hangos ez a közösségi tér.

A több nemzetiség egymás mellett élése, az eltérő kultúrák találkozása, egymás hagyományainak tiszteletben tartása – mind-mind toleranciaerősítő tényező, mely nagyon fontos egy olyan többnyelvű közösségben, mint amilyen Kárpátalja,

mutatott rá Jusztin Miklós, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja. A magyar kultúra nem jelent kevesebbet, mint ezeréves Kárpát-medencei múltunkat, nyelvünket, irodalmunkat, népdalkincsünket, zenénket, meséinket, hagyományainkat és hitünket.

Az évforduló méltó megünnepléséért a tájház foglalkoztató termében kiállítás nyílt azokból a beregi szóttosokból, amelyekből nagyjából a helybéliek ajánlottak fel erre az alkalomra. Elhangzott: a Nagyberegi Tájháza kiállítása a legrégebbi textíliákból indulva mutatja be a szóttosok minta- és motívumkincsét, funkcióját és változatoságát. Az 1900-as évek elejétől készült szóttosokból és a keresztes technikával létrehozott vásznakból indulva mutatja be azok változását egészen az ezredfordulóig. A beregi szóttosok felismerhetjük a gránátalma, a szegfű, a makk, a tölgyfalevél, a tulipán, a Rákóczi- és a farkasnyomos mintákat is.

A nap folyamán szülőtagosásra, mustkóstolásra és kukoricaféjtésre is mód nyílt. A közel száz helyi középiskolás mellett megismerkedhetett a kosárfonás alapjaival, csuhébabát készíthettek. Valamint kipróbálhatták a népi játékokat.

Markó Veronika, a Tulipán Tanoda – Magyar Népművészeti Iskola oktatója által citerakísérettel előadott népdalsokor nagyszerű hangulatot teremtett.

Kovács Elemér

Hivatalos látogatásra Kijevbe érkezett az EBESZ vezetője

Kijevbe látogatott hétfőn Bujar Osmani, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) vezetője és Észak-Macedónia külügyminisztere – közölte az rbc.ua hírportál a Civil Media című kiadványra hivatkozva.

A jelentés szerint Osmani a kiadványnak a vonatban adott interjújában elmondta, hogy hazája EBESZ-elnöksége idején Ukrajna a fő prioritás, mert az országban dől el az európai biztonsági hely-

zet jövője. „Amikor a szervezet alapjait fenyegeti veszély, erre kell összpontosítani. És pontosan ez történik most Ukrajnában – az Ukrajna elleni orosz agresszió lerombolja a nemzetközi rend alapjait” – tette hozzá.

Időközben Osmani Kijevben már felkeresett egy iskolát, amelyet Oroszország támadott. „Ez határozott emlékeztető a béke sürgető szükségességére. Minden gyermek megérdemli a biztonságot, az oktatást és a fényes jövőt” – hangoztatta az EBESZ vezetője.

A politikus felidézte, hogy országa EBESZ-elnökségét 2023. január 16-án egy ukrainai utazással kezdte. Most pedig egy utazással zárja az évet Ukrajna fővárosában. Mint megjegyezte, az EBESZ-nek 21 projektje van Ukrajnában, közülük az egyik az aknamentesítés. Becslések szerint Ukrajnában mintegy 100000 négyzetkilométernyi terület szennyezett aknákkal. Hozzátette: az aknamentesítési folyamat nem lesz rövid távú. „Az EBESZ lefekteti az alapot, és figyelembe fogja venni egy ilyen folyamat környezeti következményeit” – mondta Bujar Osmani.

karpat.in.ua

Kárpátalja közelebb került az 5G bevezetéséhez

A Skills2Scale nemzetközi projekt keretében az Ungvári Nemzeti Egyetemen dolgoznak az 5G és a Beyond 5G technológia bevezetésén Kárpátalján. Erről a Kárpátaljai Megyei Katonai Adminisztráció (OVA) adott hírt október 13-án.

A közlemény szerint az Ungvári Nemzeti Egyetem csapata és a partnereik már kialakították a potenciális érdekeltek adatbázisát, és elemezték az intézmények igényeit.

A projekt a második szakaszába lépett, amelyről Oleksandr Packan, a kárpátaljai OVA helyettes vezetője számolt be az Ungvári Nemzeti Egyetem két professzorával, Ivan Mironyukkal és Okszana Muleszával.

„A Skills2Scale egy nem-

zetközi platform az innovációs és vállalkozói kultúra felsőoktatási intézményekben történő fejlesztésére és a Beyond 5G technológiák fejlesztésének előmozdítására. A projekt lehetővé teszi, hogy egyetemünk versenyképes szakembereket képezzenek, a hallgatók pedig új technológiákkal dolgozhassanak, és sikeres startupokat indíthassanak el” – közölte Packan, hozzátéve: az OVA támogatja a projektet.

Ivan Mironyuk elmondása szerint az 5G-nek köszönhetően lehetőség nyílik a kutatás, a tudományos és üzleti tevékenységek fejlesztésére, és élvonalbeli szerepvállalásra. Emiatt folyamatosan olyan partnereket keresnek a megyében, akiknek szükségük van az 5G technológiában jár-

tas vagy annál magasabb szintű ismeretekkel és készségekkel rendelkező szakemberekre. „Érdekeltek vagyunk azoknak a szakembereknek a képzésében, akikre jelenleg a munkaerőpiacon nagy kereslet mutatkozik” – mondta.

Okszana Mulesza beszámolt arról, hogy a program 15 hónapig tart, és jövő év júliusában ér véget. Mint mondta, feladatuknak tekintik az egyetem, a megye és a külföldi partnerek közötti együttműködések kialakítását, hatékonyabbá tételét, a munkaerőpiac igényeinek nyom követését.

Az egyetem 5. kara vesz részt a projektben: az Informatikai, a Fizikai, a Fogorvostudományi, a Kémiai és a Biológiai Kar.

A projekt Ukrajnán kívül többek között Csehországban, Finnországban, Görögországban, Portugáliában és Spanyolországban is folyik.

Kárpátalja.ma

Magas állami kitüntetéseket adtak át földijeinknek

A jövőbe vetett erős hit tart meg szülőföldünkön bennünket

Elejét lásd az 1. oldalon

Nemzeti imánk elhangzását követően a Mezőváriból érkezett Kovács család megzenésített versekkel teremtett igazi ünnepet a lelkekben, belopva magukat a hallgatóság szívébe, hisz azt mondták el énekben, ami lelkükből fakad. Hitet tettek amellett, hogy ha a szeretet uralkodik a szívekben, akkor nincs gyűlölködés, háborúskodás, ahol Isten van, ott szabad a lélek és örök a remény, s bár „nem tudjuk, mi jön, titok a holnap”, mi akkor is elültetjük a reménység almafáit, s hisszük, hogy akik most elmentek, egyszer visszatérnek szülőföldjükre s meglátják annak termését – vallották. Előadásuk megerősített: a jövőbe vetett erős hit tart meg szülőföldünkön bennünket.

A kijevi nagyköveti kinevezését nemrév átvevő Heizer Antal elmondta, hogy a diplomata legfontosabb feladata – bármilyen nehezített körülmények kö-

nyelvű oktatásban végzett kimagasló szakmai munkája és elhivatott pedagógusi tevékenysége elismeréseként. A Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéset vehette át a segélyezési, támogatási és humanitárius problémák megoldása, a rászoruló gyermekek pedagógiai fejlesztése, illetve a mozgásukban akadályozottak segítése terén egyaránt odaadó munkája elismeréseként Makuk János, a Beregszászi Járasi Máltai Szeretetszolgálat elnöke; a Ukrajnának nyújtott magyar támogatáspolitikai és humanitárius segítségnyújtás gyakorlati megvalósításában betöltött szerepe, valamint a nehéz helyzetben élő kárpátaljai emberek érdekében végzett odaadó munkája elismeréseként Gerevich János, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet ukrainai kirendeltségének vezetője, Sepa János helytörténész, a Beregvidéki Múzeum nyugalmazott alapító igazgatója pedig helytörténeti gyűjtőmunkája és a magyar hagyomá-

zött is – a két ország közötti kapcsolat építése, erősítése. Abbéli örömeinek adott lehet, hogy ma olyan emberek vehetnek át magas állami elismerést, akik sokat tettek a közösségükért, a kárpátaljai magyarság megmaradásáért. „Bízom abban, hogy egy pozitív jövő áll a kárpátaljai magyarság előtt. Remélem, Ukrajna pozitív jövőjű fejlődése pedig azt fogja eredményezni néhány éven vagy évtizeden belül, hogy ugyanúgy össze fog nőni a határ két oldalán élő magyarság, mint ahogy ez megtörtént a szomszédos országaink többségével. Bízom abban, hogy Ukrajna egy olyan erős, szomszédos baráti országa lesz Magyarországnak, amelyre számíthat a jövőben, és amely valóban elismeri azokat a jogokat és lehetőségeket, amelyek a nemzeti kisebbségeket megilletik” – fogalmazott a diplomata.

A továbbiakban Albertné Simon Edina ungvári konzul ismertette a kitüntetéseket, melyeket Heizer Antal nagykövet, Bačkai József ungvári főkonzul és Gyebnár István, a beregszászi külképviselet ügyvivője adott át.

A Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést kapta Dobsa Aranka, a KMP SZ Nagyszőlősi Járasi Szervezetének elnöke, a Tiszakeresztúri Általános Iskola nyugalmazott igazgatója a kárpátaljai magyar

nyok továbbélését szolgáló, több évtizedes tevékenysége elismeréseként vehette át a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést. Egressy Miklós görögkatolikus papnak, a Karácspalvai Sztójka Sándor Görögkatolikus Líceum volt igazgatójának közel három évtizedes lelkipásztori szolgálata, a rendszerváltás után újjászülető Ung-vidéki közösségek szervezésében vállalt szerepe, valamint odaadóan és kitartóan végzett iskolaigazgatói, illetve karitatív tevékenysége elismeréseként a Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetést adományozta Novák Katalin. A köztársasági elnök a helyi magyar közösséget szolgáló, különösen a kárpátaljai magyar anyanyelvű oktatás érdekében végzett elkötelezett és kitartó munkája elismeréseként Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetést adományozott Czébely Lajos viski költőnek, helytörténésznek, nyugalmazott pedagógusnak is, melyet az Orbán Viktor miniszterelnök által adományozott Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díjjal együtt egy későbbi időpontban Bačkai József, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának főkonzulja személyesen ad majd át a kitüntettnek Visken.

Az alkalom a Szózat eléneklésével és baráti beszélgetéssel ért véget.

Kovács Erzsébet

Élj Isten beszéde szerint!

„Hallgatják a beszédedet, de nem aszerint élnek. De ha majd beteljesedik – mert beteljesedik! – akkor megtudják, hogy próféta volt közöttük.” (Ezékiel 33, 32–33)

Talán soha a történelemben nem volt ennyi lehetőség, alkalom és eszköztár az ige hirdetésére, a tanításra, mint most, a XXI. században. S mégis, az erkölcs, a morál az egész világon a legmélyebbre süllyedt. Miért? – kérdezik sokan. A lelkészek, a misztikákban szolgálók dolgoznak, szolgálnak lelkesen. Hirdetik az igét, keresik a közlés legmegfelelőbb módját. Csak azért, hogy mindenkihez, minden szintre és minden korosztályhoz, minden „izlésnek megfelelően” eljusson az evangélium.

Az emberekhez eljutott az örömhír, a kereszt szabadításának híre. Az őserdőkben a bennszülöttek, a távoli szigetek lakói is hallják az igét. A világvárosok utcáin, parkokban, evangelizálnak, szinte minden utcasarkon van egy templom vagy imaház, ahová hívogatnak modern zenével, balett-táncsal, bibliai dráma játékokkal. Óriási sportcsarnokokban tízezrek hallgatnak egy-egy neves evangélistát, és még sincs változás! Miért? Megkeményedett az emberiség szíve. Elfordultak Istentől.

Így volt ez Ezékiel próféta idejében is. Fogság és szolgátság, idegen uralom, pogány istenek imádása, pogány szokások gyakorlása még a szent földön is. A próféta közli Isten üzenetét, de nem hallgatnak rá. Ekkor személyesen beszélt az Úr a prófétával is: „Emberfia! Rólad beszélget néped a falak mellett és a házak kapujában. Így beszélgetnek maguk közt egymással: Gyertek csak, hallgassátok, miféle ige jön az Úrtól! Azután eljönnek hozzád, mintha négyülésre jönnének: odaül eléd az én népem, hallgatják beszédedet, de nem aszerint élnek. Pajzán daltál a szájukban, az eszük pedig nyereségen jár. Csak ennyi vagy nekik: pajzán dalok éneke, akinek szép a hangja és jól pengeti a lantot. Hallgatják a beszédedet, de nem aszerint élnek.” (Ezékiel 33, 30–33)

Megijedtem, amikor olvastam ezt a bibliai fejezetet. Ma ugyanez történik szerte a világban, de ez a jelenlegi állapot az én népem között is. Ismerem népem lelki munkáit, pásztorait, szolgálóit. Nem csak egy egyházat ismerek közlőre, belülről, de nagy betekintésem és kapcsolatam van a nagy és kis egyházak lelkészeivel, szolgálóival is. Ismerem az egyházak életét is, harcaikat, bukásait, lelkigondozom őket. Tőlük tudom, az ő panaszukat hallgatom rémülten. Igen, megrémülök, mert tudom, hogy baj van, nagy baj! Háborúkat, üldözést, nyomorúságot, szenvedést, halált láttunk és túléltünk évtizedeken át... S mégis, most miért fordított hátat Istennek a nép? Miért?

Van kenyere, soknak szűkösebben, sokkal többnek bőséggel. Felépültek az otthonok, sokaknak a „paloták”, igaz, legtöbbször hiányzik az otthon melege, a csend, béke és öröm.

Nem kell bicikligumi után sóhajtozni és zörgő ráfon karikázni, vagy gyalogolni kilométereket. A nyugati autók minden változatát megtalálhatjuk az eldugott falvakban és a városok parkolóiban is. Nem kell hajnalban kelni, a nagy teknőben kenyeret dagasztani, a boltban készen árulják a „felfújt”, nejlomba csomagolt kenyeret, a divatos pizzát (a finom lángos helyett), a készételek ismeretlen, de divatos változatát.

Ez mind nem elég? Mi kell még? Mikor fog Isten felé fordulni a nép? Mikor lesz imádat és hála az ajkunkon? Elvész a népem, ha nem lesz megtérés, őszinte bűnbánat. Elvész a népem, ha az anyag, a jólét, az önérvényesülés istenként szolgálja. Tudom, hogy Isten szeret és türelmes, kegyelmezni akar a legbűnösebb embernek is. Ő vár, de meddig? Mikor mondja ki: elég!?

Noé idejében is várt, de egyszer elérkezett az ítélet ideje. Csak az engedelmes Noé és az őt követő családja maradhatott meg.

Milyen könnyű a világot ítélni, az embereket bírálni és öntelten mondani: „Miattuk romlott a világ!” Magamon kell kezdenem az ítéletet, magamat kell a fényre, világosságra vinni, kényszeríteni. Mert csak a világosságban, a szent ige világosságánál látom meg magamat, rútságomat, bűneimet, hibáimat. Nekem, magamnak kell megváltozni, belátásra, bűnbánatra jutni. Rám vár az Isten, rajtam akarja elkezdni az Ő megmentő, megújító munkáját. Azért, hogy velem folytathassa a mentőszolgálatot. Mert mentenem kell szeretteimet, barátaimat, ismerőseimet, népemet. Kész-e a szívem letenni életemet Isten kezébe? Kész-e a szívem mentő szeretettel szeretni a szennyes, romlott életű bűnöst?

Minél közelebb kerülök Istenhez, annál inkább érzem, hogy szükségem van az Ő erejére, tanácsára, vezetésére, biztatására. Magamtól képtelen vagyok a „túlélésre” is. De nem vagy, nem vagyok magamban. Velem vándorol utamon Jézus. Velem van akkor is, amikor félek, rettegek és gyáván megtagadom Őt. Velem van, mert Ő él, terve van életteddel és életemmel. Szolgálatot bíz rád és rám, mint bízott a félnék, rettegő, tagadó Péterre is! Áldott a Szentlélek Isten, aki jelen van erejével, hatalmával. Biztat, bátorít és tanácsol, nekünk szolgálnunk kell, az Ő erejével!

Rettenetes a világ, a mai ember állapota. Tudjuk, de mi nem siránkozhatunk, és nem ítélgethetünk! Szeressünk, szolgáljunk, mert szolgáló életünknek jutalma lesz.

Az igaz, hogy „egy próféta sem kedves a maga házában, otthonában, családjában”. De ez nem mentesít sem téged, sem engem a munka, az áldozat, a szolgálat alól. Megváltónkat kereszt-re feszítették, értünk, miattunk, szeretteink, rokonaink, ismerőseink, népünk bűnei miatt. Ő általa van reményességünk a megváltásra, megtérésre, bűnbánatra, Isten megbocsátó kegyelmére.

(Morzsák 5., 2010)

Dr. Tapolyiné Bartha Gizella

Nőszövetségi csendesdelután Badalóban

A hit nemes harca és harcosai

Elejét lásd az 1. oldalon

Ezt bizonyítja, hogy az elmúlt vasárnap a Beregi Református Egyházmegye Nőszövetsége hívó szavára zsúfolásig megtelt a badalói templom, hogy hallják, nőként ma Kárpátalján hogyan harcolhatják meg a hit nemes harcát, hogyan maradhatnak a családi fészék őrzői.

A házigazdák nevében Sági Emese lelkésznő Pál apostol szavaival biztatta a mintegy 400 asszonyt, akik az egyházmegye különböző szegletéből érkeztek, s még Máramaros-Ugocsa Egyházmegye nőszövetségének küldöttsége is részt vett az alkalmon: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz. Legszívesebben tehát az erőtlenségeimmel dicsekszem, hogy a Krisztus ereje lakozzék bennem” (2Kor 12, 9).

Hajdu Szilvia helyi hitoktató áhitatában Illés példáján mutatott rá, hogy a keresztyén ember is kerülhet mélységbe, belefáradhat a szolgálatba, „Elfáradnak az ifjak és meglankadnak, megtáncorodnak a legkülönbek is” (Ézs 40, 30). S bár Isten nem a félelem lelkét adta nekünk, elfoghatja a félelem a hívőt is, kerülhet olyan helyzetbe, amikor úgy érzi, egyedül maradt... De Isten soha nem hagy magunkra, van „maradék” itt, Kárpátalján is. Ahogy Illéshez, hozzánk is szól szelíd hangon. Nem isteni hatalmának óriási megmutatkozásával – nem volt a szélben, nem volt a földrengésben, sem a tűzben, hanem halk és szelíd hangon nyilatkozta ki önmagát szolgálja előtt. Mihozzánk is így szól. Meghalljuk? Ha igen, akkor mi is megtapasztaljuk, hogy nem hagy magunkra, mellénk is állít a „maradékából” segítők.

„Harcold meg a hit nemes harcát, ragadd meg az örök életet, amelyre elhivatál, amelyről vallást tettél szép hitvallással sok tanú előtt” – tanácsolja Pál apostol Timóteusnak (1Tim 6, 12). Ezt az üzenetet tolmácsolta előadásában Páll Lászlóné Gál Irén lelkész is, aki arra világított rá, milyen is ma a hit harca, hogyan harcolhatunk mi, nők. Az igehirdető három frontot vázolt fel, ahol a kárpátaljai nőknek is helyt kell állni. Az első: harc a házám népéért, a rám bízotta-

kért, a gyülekezetemért, a közösségemért. Abigail példáján mutatott rá, hogy a szép, bölcs beszéd, az alázat, a szelídség, a szeretet az okos asszony fegyvere.

A második: harc a jövőért. A jövőt pedig a gyermekek jelentik. „Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet” – áldotta meg Isten az özönvíz után Noét és a vele lévőket. Mózesnél olvassuk, hogy minél jobban sanyargatták Izrael fiait, annál inkább sokasodtak és terjeszkedtek. És győztek. Ma is megmaradásunk záloga ez – lám, még háború idején is előnyt jelent a három és több gyermek. Fogadjuk el a gyermekáldást, Istennek van hatalma, hogy megvédjen a nehézségek közepette is.

Bízunk eléggé benne? – tette fel a kérdést az igehirdető, aki arra is biztató, hogy ne adjuk el és felotthonainkat, biztosítsuk a hazatérés lehetőségét azoknak, akik most nincsenek itthon.

Az előadás harmadik részében arról hallottunk, hogy hitharcainknak sokszor mi magunk vagyunk az akadály, s bizony sokszor legnehezebb az ömberünket legyőzni. Ki szabadít meg ebből az állapotból? Jézus Krisztus. „Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, az irtalom Atyja és minden vigasztalás Istene, aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalhassunk másokat minden nyomorúságban azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal minket” (2Kor 1, 3-4) – szöveg az igehirdetés végén a bátorítás.

A továbbiakban Barkaszi Éva nyugdíjas pedagógus tett bizonyosságot arról, miként tapasztalta meg Isten kegyelmét, „maradéká-

nak” segítségét a betegségek, az özvegység, a próbák idején, s miként tudja ma hittel vallani: „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít” (Fil 4,13).

A Tiszántúli Református Nőszövetség köszöntését tolmácsolta Papp Tiborné Papp Mónika tiszteletes asszony, aki így bátorította az ige szavával a most próbák között élő kárpátaljai nőtestvéreket: „Mert csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az Úr –: békességet és nem romlás tervet, és reményteljes jövőt adok nektek” (Jer 29, 11).

Jakab Krisztina, a Beregi Református Egyházmegye Nőszövetségének vezetője bemutatta a nőszövetség júniusi debreceni konferenciáján felszentelt zászlaját, melyet a tervek szerint minden gyülekezetbe elvisznek majd. S arra biztatta a jelenlévőket, hogy álljanak be a nő-

szövetségi munkába, bátran harcolják meg a hit nemes harcát.

Erre biztatót a Mezőváriból érkezett kántor, zenepedagógus házaspár, Kovács Sándor és Erika is, akik csodálatos dicsőítő énekekkel, megzenésített versekkel vallottak hitről, kegyelemről, szeretetről, arról, hogy ha Jézussal indulunk a harcba, ha benne bízunk, mikor jön a próba, ha „áttört kezébe” tesszük kezünk, ha szívünk hű lenni kész... – akkor célba érünk, „koronát” nyerünk. „Tebened bízunk eleitől fogva” – zengett végül százak ajkáról a zsolttár, felszárítva a bizonyosságtételek alatt könnybe lábadt szemeket.

Az alkalom végén a badalói asszonyok szeretetvendégségre invitálták a résztvevőket, s a finom sütemények mellett még hosszasan beszélgettek a rég nem látott kedves ismerősök, barátok, testvérek.

Marton Erzsébet

Átadták a Drávai Gizella Közoktatási Díjat

A beregszászi ukrán tannyelvű líceum pedagógusa a kitüntetett

Idén az F. Potusnyak Líceum egyik pedagógusa vehette át a Drávai Gizella Közoktatási Díjat. A hírt Babják Zoltán polgármester közölte hivatalos Facebook-oldalán.

„Minden évben átadásra kerül a Drávai Gizella Közoktatási Díj, melyet vidékünk legjobb pedagógusai vehetnek át. Idén Mihajlo Bilij, a Beregszászi F. Potusnyak Líceum fizika- és informatikatanára kapta a kitüntetést, melyhez 10 ezer hrvnyva pénzjutalom is jár.”

A díjat a polgármester személyesen adta át, gratulált és további sikereket kívánt a kitüntetettnek.

Nosztalgiaest és játszóházi rokkendroll Kárász Eszterrel

„Este fess a pesti nő”

Újabb sikeres programot bonyolított le a Kárpátaljai Kultúrkaraván Kudlotyák Krisztina programfelelős szervezésében. Ezúttal Kárász Eszter színész-énekest hívták meg, aki felejthetetlen percekert szerzett kicsiknek, nagyoknak egyaránt, s elmondása szerint, ő maga is különös élményekkel gazdagodott.

Kárász Esztert egyébként még gyermekszínészként ismerte meg a magyar közönség, a *Szamárköhögés* című filmmel vált ismertté, de játszott színházban, tévében, tagja volt a Magyar Rádió Gyermekstúdiójának is, melynek keretein belül számos hangjátékban szerepelt. Megszűnéséig szereplője volt a Kossuth Rádió *A Szabó család* és a *Daráló*, valamint a *Vacka Rádió* című hangjáték-sorozatnak mint Pötty Zorka. Több mint két évtizede bohócdoctorként nevelteti meg a beteg gyerekeket, ezzel is segítve a gyógyulásukat. Az Edith Piaf emlékére idéző *Padam* című francia sanzonestijével másfél évtizede járja az országot és külföldet. Színházi munkái és fellépései mellett zenés foglalkozásokat tart kicsi gyerekeknek, az Eszter-lánc mesezenekarral 2012-től muzsi-

kál az ország és a világ számos pontján, a 2021-ben alapított ESZTETT nevű popzenekarával pedig a könnyűzene, a rock and roll, a szving, a balkáni ritmusok és a világzene sokféle stílusából merítenek.

dió Gyermekstúdiójának is, melynek keretein belül számos hangjátékban szerepelt. Megszűnéséig szereplője volt a Kossuth Rádió *A Szabó család* és a *Daráló*, valamint a *Vacka Rádió* című hangjáték-sorozatnak mint Pötty Zorka. Több mint két évtizede bohócdoctorként nevelteti meg a beteg gyerekeket, ezzel is segítve a gyógyulásukat. Az Edith Piaf emlékére idéző *Padam* című francia sanzonestijével másfél évtizede járja az országot és külföldet. Színházi munkái és fellépései mellett zenés foglalkozásokat tart kicsi gyerekeknek, az Eszter-lánc mesezenekarral 2012-től muzsi-

A Kárpátaljai Kultúrkaraván szervezésében ezúttal Csap, Nagydobrony, Gát és a Beregszász környéki gyerekek élvezhették a vidám „játszóházi rokkendrollt”, ahol a művésznő igazán megtalálta a hangot a kicsikkel, s az interaktív előadásba sikerült mindenkit bevonnia. Volt itt zene, móka, kacagás, közös éneklés meg tánc egyaránt. A gyermeklelkű felnőttek számára is igazi felüdülés volt ez a találkozás.

Akárcsak az „Este fess a pesti nő” nosztalgiaest, amelyre előbb a Munkácsy Mihály Magyar Házban, majd a makkosjános Helikon Hotelben került sor. Ez utóbbi helyszí-

nen már egy igazán összeszokott kultúrkaravános közösség várta az újabb élményt. Kárász Eszter és az őt kísérő virtuóz muzsikusok – Wagner-Puskás Péter (zongora és harmonika), Szirmai Pál (ütős hangszerek) és Bata István (gitár) – a résztvevőket az igazi békebeli világba röptették vissza, ahol a nő még igazán nőnek érezhette magát, ahol a férfiak udvaroltak a nőnek, a szerelemmel hosszasan vágyakoztak a másik után... „Holdvilágos éjszakán, miről álmodik a lány”, „Gyere te nímánd, légy az enyém”, „Szerelemhez nem kell semmi”, „Hamvadó cigarettavég” – rajzolta meg dalaival a szerelem ívét az előadó. Akivel végül a közönség is együtt repült a meseautón, bizva abban, hogy „fenn az égben az angyalok vigyáznak ránk... és csupa boldogság vár ezután rád és rám”...

Számunkra most, a háború árnyékában, minden dallam olyan, mint vízcsepp a sivatagban – fogalmazott az egyik pedagógus. Kárász Eszter pedig így vallott itt szerzett élményeiről: „Végtelen mélységek és magasságok vannak Kárpátalján, meg számolhatatlan gyerekelelés és felnőtt-könnycsepp, mosoly és sóhaj, szeretet-özön... Valamikor megpróbálok szavakba önteni ezt a sok kavargó érzést... A szívünk egy darabja itt marad. Egyszer visszajövünk érte.”

Úgy legyen. A kárpátaljai közönség szeretettel várja vissza.

A Kárpátaljai Kultúrkaraván rendezvényei egyébként ingyenesek, de regisztrációhoz kötöttek, és a szórakoztatás mellett jótékonyági célt is szolgálnak: a kitett perselyekben összegyűlt adományokkal a háborúban szerettüket elvesztett fiatalokat segítik.

Legközelebb október 25-26-án Keresztes Ildikóval találkozhatnak az érdeklődők.

Kovács Erzsébet

Kiállítás és filmbemutató a Munkácsy Mihály Magyar Házban

Horváth Anna gazdag öröksége

Életünk során hiába tettünk szert sok-sok tudásra, ha azt nem sikerül átadni az utánunk következő nemzedékeknek, akkor bizony nem jól sáfárkodtunk sem a tehetségünkkel, sem a sors által számunkra kiszabott évekkkel... Csak tiszta szívvel szabad hozzányúlni papírhoz, vászonhoz, emberi lelkekhez. Az ilyen és ehhez hasonló gondolatok köré épül fel az a dokumentumfilm, amely a kiváló szobrásznak és keramikusnak, a nagyszerű beregszászi lokálpatriótának, a város szellemi élete egyik irányítójának, Horváth Annának állít emléket.

A „Mindenki Annuskája” című alkotást, amelyet Fehér Rita, a Kárpátaljai Magyar Filmgyártásért Alapítvány elnöke készített, a művésznő halálának 18. évfordulóján került bemutatásra. A Latorca-parti város patinás épületének galériájában ugyanekkor nyílt kiállítás Horváth Anna szobraiból, érméiből, festményeiből, grafikáiból. Az iménti felsorolásból is kitűnik, hogy mennyire sokoldalú volt az autodidakta művész, akire szülővárosában az idősebb és a közepnemzedék tagjai – és nem csak magyarok – még jól emlékeznek.

Ugy tudjuk, hogy a nagy ember minden közegben és minden mérték szerint nagy, ezért Horváth Annára olyan emberként kell tekinteni, aki minden szempontból örökérvényűt alkotott, hangsúlyozta megnyitó beszédében Papp Ferenc, Magyarország

szülőföldének, a parasztköltőnek az utolsó kötete ezzel a címmel jelent meg: „Az életem most széjjel osztom”. Horváth Anna – mutattak rá a filmben nyilatkozók – ezt tette ifjú korától egészen a 2005-ben bekövetkezett haláláig.

A filmvetítés után a jelenlevők a kiállítóterembe vonultak, ahol először Tarpai József, az intézmény igazgatója köszöntötte az egybegyűlteket. Amikor néhány évvel ezelőtt itt, Munkácscon megvettük Erdélyi Bélának, a kárpátaljai festőiskola egyik megalapítójának a vár tövében álló házat és ott kiállítótermet, alkotóműhelyt és szállást alakítottunk ki az éppen oda meghívott művészek számára, arra gondoltunk, hogy ehhez hasonlóan méltó helyet kellene létrehozni Beregszászon Horváth Anna életművének bemutatására. Örömmel jelenthetem, hogy az épü-

Ungvári Főkonzulátusának konzulja. A művésznő szüntelenül kísérletezett különböző formai és technikai megoldásokkal. Horváth Anna számos zsánerszobor megalkotója, e művek a kárpátaljai és a magyarországi népművészet hagyományaira épülnek. Éremművészként rendszeresen szerepelt rangos nemzetközi kiállításokon.

Fehér Rita, a film alkotója annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az elmúlt másfél évszázad során Beregszászon tevékenykedő nagyszerű emberek – köztük Linner Bertalan sebészfőorvos, számos tanárember, zenész, művész és iparos, no és Horváth Anna, akire ma emlékezünk – hosszú időre meghatározták Beregszász lelkiségét, jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a település a kárpátaljai magyarság szellemi-kulturális központjává vált és akként működik ma is.

A dokumentumfilmben megszólaló – Finta Éva és lánya, Szabó Eszter, valamint Matl Péter, Bárdos István, Fring Erzsébet, Hrica László, Bartha Gusztáv, Máté Magda és e sorok írója – felelevenítették, hogy milyen sokoldalú, nagy tudású egyéniség volt Horváth Anna, aki valamennyiünket arra tanított, hogy a közösségben eltöltött idő a leghasznosabb. Néhai Sütő Kálmán, Som község nagyszerű

let már áll, s remélhetően ebben az esztendőben át is tudjuk adni, mondta Tarpai József.

Nagy köszönettel tartozom a kárpátaljai utam szervezőinek azért, hogy a helyi politikusokkal és közéleti szereplőkkel való találkozók megszervezése mellett lehetővé tették, hogy egy ilyen színvonalas kulturális rendezvényen is részt vegyek, mondta a megnyitón Heizer Antal, Magyarország frissen kinevezett kijeji nagykövete. Aki arról biztosította a jelenlevőket, hogy az anyaország a továbbiakban is támogatni fogja a kárpátaljai magyarságot nyelvének, kultúrájának, hagyományainak megőrzésében.

Horváth Anna gazdag életműve tovább él, fogalmazott a hagyaték őrzője, a jelenleg Sárospatakon élő József Attila-díjas költő, Finta Éva, utalva arra, hogy a művésznő alkotásait hamarosan mind a beregszásziak, mind a városba látogatók méltó környezetben tekinthetik és csodálhatják meg.

Matl Péter munkácsi szobrászművész, Horváth Anna tanítványa arra hívta fel a figyelmet, hogy hiába telt el közel húsz esztendő a művésznő halála óta, személyisége tovább munkálkodik azok lelkében, akik ismerték, szerették, féltették rá és követették bölcs tanácsait, útmutatásait.

Kovács Elemér

Digitális okosjáték az óvodákban

Modern képességfejlesztés

Mindenkori elvárás, hogy haladjunk a korrallal. Manapság a digitális világ korát éljük. Am ez nem azt jelenti, hogy a gyerekek órákat töltsenek az „okos” eszközök mellett, hanem igyekezzünk megtalálni az őket fejlesztő lehetőségeket. Ebben segít a Digitális Okosjáték Óvodásoknak (DIOO) program, melynek bemutatójára annak apropóján került sor a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán, hogy a főiskola bázisintézménye, a P. Frangepán

Katalin Gimnázium elsőként vette át az a Nemzetpolitikai Alamtitkárság által ajándékozott okosgépet, melynek segítségével sokoldalúan fejleszthetik a gyerekeket.

Az október 13-i bemutatón az óvodák vezetői mellett a le-

regyszászi bázisóvoda nagycsoportosai Szilágyiné Tóth Gabriella, a Tulipán Tanoda – Magyar Népművészeti Iskola népi játék oktatója vezetésével népi gyermekjátékokat mutattak be, bizonyítva, hogy a nagyszüléink korából ismert játékokat ma is örömmel játsszák a gyerekek.

Köszöntötte a résztvevőket Jusztin Miklós beregszászi magyar konzul is, aki azt kívánta, minél hamarabb minden kárpátaljai magyar óvodába jusson el ez a fejlesztő okos eszköz.

Orosz Ildikó, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és a Kárpátaljai Magyar Pedagógus-szövetség elnöke a mindenkor megújulás fontosságát emelte ki, illetve szólt azokról az innovációkról, melyek segítettek és segítik a magyar oktatási-nevelési intézmények gyermekeinek sokoldalú fejlődését. A jövő generációja olyan lesz, amilyenén fejlesztjük, hangsúlyozta az elnök asszony.

Konkolyi Sándor, a DIOO program fejlesztője, bemutatva a programot, kiemelte: ez a sikeres iskolakezdeményezés szükséges készségeket játékosan fejlesztő eszköz lehetővé teszi az óvodások iskolaérettségi szintjének mérését és a szükséges képességek erősítését, s a gyermekek fejlesztése mellett segíti az óvodapedagógusok munkáját is.

kme

tőségeket. Ebben segít a Digitális Okosjáték Óvodásoknak (DIOO) program, melynek bemutatójára annak apropóján került sor a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán, hogy a főiskola bázisintézménye, a P. Frangepán

endő óvodapedagógusok is részt vettek, akiket Jakab Andrea, a P. Frangepán Katalin Gimnázium megbízott igazgatója köszöntött, s számolt be arról, miként kerültek kapcsolatba a DIOO vezetésével, s milyen lehetőségeket rejt magában ez a program. Majd a be-

Köszöntjük Gyöngyi nevű olvasóinkat! Hétfő Október 23.

05:00 Nevezz csak! Kanadai... 05:20 Fókusz... 06:10 Molang... 06:25 Mouk... 06:35 Garfield... 06:50 Bat Pat... 07:20 Babar és Badou... 07:45 Szilveszter és Csöröke... 08:10 Kaliforniába jöttem... 08:55 Álomnagyi... 10:50 Az utolsó Mimic... 12:55 A végzet órája... 15:20 Nincs kettő... 18:00 RTL Híradó... 18:55 Fókusz... 19:45 Nyerő Páros... 21:30 Survivor... 23:00 A fősvény... 01:15 Autogram... 05:00 Családi titkok... 06:15 Mokka... 08:45 Mokka... 09:40 Nagytudásúak... 11:35 Macskafogó... 13:40 Doktor Szösz... 15:45 Szeretném... 18:00 Tények... 18:45 Tények Plusz... 19:55 Ázsia Expressz... 21:35 A Nagy Ó... 23:25 A hét mesterlövész... 02:20 Kívánságpiac Extra... 05:00 Család-barát... 05:55 Himnusz... 05:58 Mindennapi... 06:00 Híradó... 06:30 Nemzeti... 06:35 Időjárás-jelentés... 06:45 Álmodó... 06:50 Közlekedés... 07:15 Domovina... 07:45 Magyar világ... 08:10 Önök kérték!... 08:45 Alpesi őrjárat... 09:50 Nemzetidegenek... 10:27 Egy Perc Híradó... 10:28 Időjárás-jelentés... 10:43 56/z... 11:55 Petőfi 200... 12:00 Déli harangszó... 12:01 Híradó... 12:35 Nemzeti... 12:45 Időjárás-jelentés... 12:49 Álmodó... 13:00 Lara választása... 13:50 Itthon vagy!... 14:15 Diszünnpécs... 15:31 Egy Perc Híradó

Köszöntjük Salamon nevű olvasóinkat! Kedd Október 24.

05:00 Fókusz... 06:00 Reggeli... 09:00 Szerlem van... 10:00 Teleshop... 10:35 Nevezz csak!... 10:45 A sors könyvei... 11:35 Az örökség ára... 12:30 Fókusz... 13:10 Szívek szállodája... 14:10 Az újonc... 15:10 A mentalista... 16:25 Keresztanyu... 18:00 RTL Híradó... 18:55 Fókusz... 19:45 Nyerő Páros... 21:30 Survivor... 22:55 RTL Híradó... 23:25 Házon kívül... 00:00 Gyilkos lelkek... 01:15 A párizsi vonat... 05:00 Családi titkok... 06:15 Mokka... 08:45 Mokka... 09:40 Teleshop... 11:20 Csapdába csalva... 12:00 Tények délben... 12:30 Walker... 13:30 A sziget meséje... 14:35 A mostoha... 15:40 Testvérek... 16:45 Az aranyifjú... 18:00 Tények... 18:45 Tények Plusz... 19:55 Ázsia Expressz... 21:35 A Nagy Ó... 23:25 Újratervezés... 01:00 NCIS... 04:55 Memory Project... 05:55 Himnusz... 05:58 Mindennapi... 06:00 Híradó... 06:30 Nemzeti... 06:35 Időjárás-jelentés... 06:45 Álmodó... 06:50 Srpski ekran... 07:15 Unser Bildschirm... 07:45 Öt kontinens... 08:10 Magunk maradtunk... 08:40 Alpesi őrjárat... 09:35 Család-barát... 10:06 Egy Perc Híradó... 10:07 Időjárás-jelentés... 10:08 Mavi szerelme... 11:00 Család-barát... 11:55 Petőfi 200... 12:00 Déli harangszó... 12:01 Híradó... 12:35 Nemzeti... 12:45 Időjárás-jelentés... 12:49 Álmodó... 13:00 Lara választása... 13:55 Almárium... 14:35 Lengyelország... 15:00 Almárium... 15:20 Egy Perc Híradó... 15:24 Időjárás-jelentés... 15:30 Önök kérték!... 16:00 Ridikül... 17:00 Agytorna... 17:20 Izórzók: Kaposújlak

Köszöntjük Blanka, Blanka nevű olvasóinkat! Szerda Október 25.

05:00 Fókusz... 06:00 Reggeli... 09:00 Szerlem van... 10:00 Teleshop... 10:30 Nevezz csak!... 10:35 A sors könyvei... 11:30 Az örökség ára... 12:25 Fókusz... 13:10 Szívek szállodája... 14:10 Az újonc... 15:10 A mentalista... 16:25 Keresztanyu... 18:00 RTL Híradó... 18:55 Fókusz... 19:45 Nyerő Páros... 21:30 Survivor... 23:05 RTL Híradó... 23:35 Praxis... 00:20 A mentalista... 05:00 Családi titkok... 06:15 Mokka... 08:45 Mokka... 09:40 Teleshop... 11:20 Csapdába csalva... 12:00 Tények délben... 12:30 Walker... 13:30 A sziget meséje... 14:35 A mostoha... 15:40 Testvérek... 16:45 Az aranyifjú... 18:00 Tények... 18:45 Tények Plusz... 19:55 Ázsia Expressz... 21:35 A Nagy Ó... 23:25 Újratervezés... 01:00 NCIS... 05:00 Család-barát... 05:57 Himnusz... 05:59 Mindennapi... 06:00 Híradó... 06:30 Nemzeti... 06:35 Időjárás-jelentés... 06:45 Álmodó... 06:50 Hrvatska Kronika... 07:15 Ecranul nostru... 07:45 Mesterember... 08:10 Önök kérték!... 08:40 Alpesi őrjárat... 09:35 Család-barát... 10:05 Egy Perc Híradó... 10:07 Időjárás-jelentés... 10:08 Mavi szerelme... 11:00 Család-barát... 11:55 Petőfi 200... 12:00 Déli harangszó... 12:01 Híradó... 12:35 Nemzeti... 12:46 Időjárás-jelentés... 12:49 Álmodó... 13:00 Lara választása... 13:50 Almárium... 14:35 Lengyelország... 15:00 Almárium... 15:23 Egy Perc Híradó... 15:24 Időjárás-jelentés... 15:30 Önök kérték!... 16:00 Ridikül... 17:00 Agytorna... 17:20 Izórzók: Pátka... 18:00 Híradó

Köszöntjük Dömötör nevű olvasóinkat! Csütörtök Október 26.

05:00 Fókusz... 06:00 Reggeli... 09:00 Szerlem van... 10:00 Teleshop... 10:30 Nevezz csak!... 10:35 A sors könyvei... 11:25 Az örökség ára... 12:25 Fókusz... 13:10 Szívek szállodája... 14:10 Az újonc... 15:10 A mentalista... 16:25 Keresztanyu... 18:00 RTL Híradó... 18:55 Fókusz... 19:45 Nyerő Páros... 21:30 Survivor... 22:55 RTL Híradó... 23:35 Brandmánia... 00:15 A mentalista... 01:25 Az Év Hotele... 05:00 Családi titkok... 06:15 Mokka... 08:45 Mokka... 09:40 Teleshop... 11:20 Csapdába csalva... 12:00 Tények délben... 12:30 Walker... 13:30 A sziget meséje... 14:35 A mostoha... 15:40 Testvérek... 16:45 Az aranyifjú... 18:00 Tények... 18:45 Tények Plusz... 19:55 Ázsia Expressz... 21:35 A Nagy Ó... 23:25 Újratervezés... 01:00 NCIS... 05:00 Család-barát... 05:56 Himnusz... 05:58 Mindennapi... 06:00 Híradó... 06:30 Nemzeti... 06:35 Időjárás-jelentés... 06:45 Álmodó... 06:50 Slovenski Utrinki... 07:15 Kvarsett... 07:40 Magyar nők... 08:10 Önök kérték!... 08:35 Alpesi őrjárat... 09:35 Család-barát... 10:06 Egy Perc Híradó... 10:07 Időjárás-jelentés... 10:08 Mavi szerelme... 11:00 Család-barát... 11:55 Petőfi 200... 12:00 Déli harangszó... 12:01 Híradó... 12:35 Nemzeti... 12:45 Időjárás-jelentés... 12:49 Álmodó... 13:00 Lara választása... 13:50 Almárium... 14:35 Lengyelország... 15:00 Almárium... 15:23 Egy Perc Híradó... 15:24 Időjárás-jelentés... 15:30 Önök kérték!... 16:00 Ridikül... 16:45 SzerencsePerc... 17:00 Agytorna... 17:20 Izórzók: Lipót

Köszöntjük Szabina nevű olvasóinkat!

Péntek Október 27.

RTL

05:00 Fókusz
06:00 Reggeli
09:00 Szerelm van a levegőben Török film sor.
10:00 Teleshop
10:30 Nevezz csak! Kanadai kandikamerás sor.
10:35 A sors könyvei Brazília film sor.
11:30 Az örökség ára Török film sor.
12:25 Fókusz
13:10 Szívek szállodája Am. vigjátékos.
14:10 Az újonc Am. akciókrimi-sor.
15:10 A mentalista Amerikai krimisor.
16:25 Keresztanyu Magyar film sor.
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
19:45 Nyerő Páros
21:30 Survivor - Generációk harca
22:55 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:30 Így készült: Valami Amerika sorozat

00:10 Cobra 11 Német akciófilm-sor.

05:00 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokka
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalsa
12:00 Tények délben
12:30 Walker, a texasi kopó Amerikai akció sor.
13:30 A sziget meséje Török telenovella sor.
14:35 A mostoha Mexikói telenovella sor.
15:40 Testvérek Török dráma sor.
16:45 Az aranyifjú Török telenovella sor.
18:00 Tények
18:45 Tények Plusz
19:55 Ázsia Expressz - Felfedezzük Amerikát!
22:05 Ázsia Expressz 4. - kibeszélő
23:00 Újratervezés
00:00 Tények Extra
00:35 NCIS: Los Angeles Amerikai krimi sor.
01:30 Bűnös Chicago Amerikai krimi sor.

05:00 Család-barát
05:57 Himnusz
05:59 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti Sporthíradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:47 Álmodó álmodói
06:50 Rondó
07:15 Kárpát-medence
07:40 A Nagyok
08:05 Önök kérték!
08:35 Alpesi őrzár Olasz tévéfilm sor.

09:35 Család-barát
10:05 Egy Perc Híradó
10:06 Időjárás-jelentés
10:07 Mavi szerelme Török tévéfilm sor.

11:00 Család-barát
11:55 Petőfi 200 - Vers mindenkinek
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Álmodó álmodói
13:00 Lara választása Horvát telenovella
13:45 Almárium
14:35 Lengyelország ízei
15:00 Almárium
15:23 Egy Perc Híradó
15:24 Időjárás-jelentés
15:30 Önök kérték!
16:00 Ridikül
17:00 Agytorna

17:20 **Ízörzök: Nagykőrű**
17:45 SzerencsePerc
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti Sporthíradó
18:35 Időjárás-jelentés
18:41 Álmodó álmodói
18:50 Mavi szerelme Török tévéfilm sor.
19:35 Mindennapi
19:45 Érted mindent Tévéfilmsorozat
20:50 Tündérvilág pillanatok
21:00 Erdélyi Trilógia - Tündérvilág Tévéfilmsorozat
22:00 Csak színház és más semmi Tévéfilmsorozat
22:55 Kenő
22:56 Időjárás-jelentés
23:00 Az első áruló Olasz filmdráma
01:30 Magyar világ
02:00 Isztambuli menyasszony Török tévéfilm sor.

05:00 Híradó
05:15 Időjárás-jelentés
05:18 Angol nyelvű hírek
05:20 Német nyelvű hírek
05:24 Orosz nyelvű hírek
05:25 Kínai nyelvű hírek
05:30 Édes anyanyelvünk
05:35 Itthon vagy!
05:55 Multiverzum
06:25 Kárpát-medence
06:50 Mindennapi
06:54 hadERŐ
07:20 Időjárás-jelentés
07:23 Almárium
08:15 Élő népzene
08:40 Élő népzene
09:10 Jó ebédhez szól a nóta
10:05 Itthon vagy!
10:35 Vers mindenkinek
10:37 Katolikus krónika
11:00 Isten kezében
11:35 Drága kisfiám! Tévéfilm
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:25 Rondó
13:55 Kárpát-medence
14:20 Magyarország ma
14:50 Multiverzum
15:20 Kárpát-medence
15:40 Álmodó álmodói
15:55 Hogy volt?!
16:55 Család-barát
17:45 Időjárás-jelentés
17:55 Erdei utakon - Reviczky Gáborral
18:30 Önök kérték!
19:00 Jó ebédhez szól a nóta
20:00 Van képünk hozzá
21:00 Híradó
21:20 Időjárás-jelentés
21:22 V4 híradó
21:35 Álmodó álmodói
21:40 Ridikül
22:35 Ismerős Arcok koncert
23:55 Hagyaték
00:20 Álmodó álmodói
00:30 Vers mindenkinek
00:35 Hetedhét kaland

07:30 Dvsc
08:00 UEFA Bajnokok Ligája
10:00 Nemzeti Sporthíradó
10:15 #csakahonvéd
10:30 Futsal
11:00 UEFA Konferencia-liga
13:00 Nemzeti Sporthíradó
13:30 Golf
14:05 Női labdarúgó magazin
14:35 UEFA Bajnokok Ligája összefoglaló
15:35 UEFA Európa Liga és Európa Konferencia Liga összefoglaló
17:00 Nemzeti Sporthíradó
17:15 Puskás Akadémia magazin
17:50 Felvezető műsor: Labdarúgás
18:15 UEFA Női Nemzetek Ligája

Köszöntjük Simon, Szimonetta nevű olvasóinkat!

Szombat Október 28.

RTL

05:00 Nevezz csak! Kanadai kandikamerás sor.
05:45 Kaliforniába jöttem Am. vigjátékos.
06:35 Molang Francia-amerikai-angol rajzfilm sor.
06:45 Mouk Angol animációs film sor.
07:25 Garfield Amerikai animációs kalandvigjáték-sor.
07:40 Bat Pat Spanyol-olasz animációs film sor.
08:25 Babar és Badou kalandjai Kanadai animációs film sor.
09:15 Szilveszter és Csöröke kalandjai Am. animációs kalandvigjáték-sor.
09:45 Kaliforniába jöttem Am. vigjátékos.
10:15 Praxis - Az egészség és az igazság nyomában Erős Antóniával
10:55 Brandmánia
11:30 Autogram
12:15 Lime
12:55 Columbo Amerikai krimisor.
15:00 Zorró legendája Am. kalandfilm
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
19:00 Fókusz Plusz
20:00 The Voice
23:15 Dirty Dancing - Pizskos tánc Amerikai film

01:30 Sherlock Holmes Am. akcióvigjáték

05:00 Teleshop
06:10 Hupikék törpikék Belga animációs sor.
06:40 Timon és Pumbaa Am. rajzfilm sor.
07:05 101 kiskutya Am. animációs sor.
07:30 Kacsamesék Am. animációs sor.
07:55 A gumimacik Am. animációs sor.
08:20 Balu kapitány kalandja Am. animációs sor.
08:50 Trendmánia
09:30 Nagyító
10:05 Brandépítők
10:45 Innovátor
11:20 Poggyász
12:00 Értéktremetők
12:35 Beauty Secrets - Dr. Phillips-Csernus Krisztiánával
13:15 Ördögi út a boldogsághoz Amerikai vigjáték
15:20 Szemfényvesztők 2. Amerikai akció film
18:00 Tények
18:55 Tények Plusz
19:30 Dancing With The Stars - Mindenki táncol
22:40 A védenc Angol akció film

00:55 Mission: Impossible - Titkos nemzet Kínai, hongkongi, amerikai akció film

07:00 Szabadidő
07:30 Építők
08:00 UEFA Konferencia-liga
10:00 Karate-világ bajnokság
12:00 Felvezető műsor: Labdarúgás
12:30 OTP Bank Liga
14:30 Felvezető műsor: Labdarúgás
14:45 OTP Bank Liga
16:45 Felvezető műsor: Labdarúgás
17:00 OTP Bank Liga
19:00 Értékelő műsor: Labdarúgás
19:25 Forma-1 - 3. szabaddedzés
20:35 Góóó!
21:35 Rövidpályás gyorskorcsolya világbupa

12:35 Nemzeti Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:55 Jó ebédhez szól a nóta
13:30 Ízörzök: Páty
14:05 Így készült a Magunk maradtunk Kovács Ákos kisjátékfilmje
15:15 Nagy kontinensális vasúti utazások
16:17 Egy Perc Híradó
16:18 Időjárás-jelentés
16:19 Szép hazánk, Magyarország!
16:30 Delta
17:00 Főmenü: Olajos
17:55 Petőfi nyomában - a költő visszatér
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti Sporthíradó
18:37 Időjárás-jelentés
18:40 SzerencsePerc
18:45 Szerencse Szombat
19:40 Atelier Fontana - A divat nagyszonyvai Tévéfilm
21:35 Aladdin legeslegújabb kalandjai Filmvigjáték
23:12 Kenő
23:13 Időjárás-jelentés
23:20 Az első áruló Olasz filmdráma
01:50 Isztambuli menyasszony Török tévéfilm sor.

Köszöntjük Nárcisz nevű olvasóinkat!

Vasárnap Október 29.

RTL

05:00 Nevezz csak! Kanadai kandikamerás sor.
05:30 Fókusz Plusz
06:25 Molang Francia-amerikai-angol rajzfilm sor.
06:40 Mouk Angol animációs film sor.
07:20 Garfield Amerikai animációs kalandvigjáték-sor.
07:35 Bat Pat Spanyol-olasz animációs film sor.
08:20 Babar és Badou kalandjai Kanadai animációs film sor.
09:10 Szilveszter és Csöröke kalandjai Am. animációs kalandvigjáték-sor.
09:40 Kaliforniába jöttem Am. vigjátékos.
10:40 A Muzsika TV bemutatja!
11:15 Céllírány
11:50 Az Év Hotele
12:30 Házon kívül
13:05 Charleston Olasz vigjáték
15:40 Szuperhekusok Olasz akcióvigjáték
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
19:00 Sztárbox
21:40 Öngyilkos osztag Amerikai akciófilm
00:25 The Expendables - A feláldozhatók Amerikai akciófilm

05:00 Teleshop
06:10 Hupikék törpikék Belga animációs sor.
06:40 Kacsamesék Am. animációs sor.
07:05 A gumimacik Am. animációs sor.
07:30 Balu kapitány kalandja

08:00 Mesterszak(Ma)
08:40 Fald fel!
09:15 Több mint TestŐr
09:55 Életmód
10:30 SuperCar
11:10 Konstruktív-Az építő műsor
11:45 Sikeres leszek-Az állás keresők műsora
12:25 Én a vízilovakkal vagyok Olasz vigjáték
14:30 Felvezető műsor: Spíler stúdió
14:50 Premier League
17:10 Értékelő műsor: Spíler stúdió
18:00 Tények
18:55 Sztárban Sztár leszek!
22:25 A kém, aki dobott engem Amerikai, kanadai vigjáték
00:50 Botrány Kanadai, amerikai dráma

05:00 Édes anyanyelvünk
05:05 MMA portré
05:57 Himnusz
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti Sporthíradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:45 Családi kör
07:40 Álmodó álmodói
07:50 Mindennapi
07:54 Templomaink
07:55 Keresztény könyvnyüzenei koncertklip
08:00 Neked szó!
08:05 Mindennapi
08:08 Világ-Vallás
08:20 Mindennapi
08:25 De őszintén!
08:30 Isten kezében
08:55 Mindennapi
09:00 Lét-Ige - protestáns magazin
09:25 Mindennapi

Köszöntjük Némethi, Némethi nevű olvasóinkat!

Hétfő Október 23.

09:27 Találkozás
09:40 Jó embert keresünk!
10:00 Katolikus krónika
10:25 Ybl 200
10:30 Időjárás-jelentés
10:31 Rome Reports - Vatikáni híradó
10:55 Agapé mini
11:00 Az utódok reménysége
11:25 Nyitott szívvel - Szerzetesélet Magyarországon
11:50 Álmodó álmodói
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:55 Jó ebédhez szól a nóta
13:30 Ízörzök: Erdőtarcsa
13:55 A szerelem nem szegény Magy. romantikus film
15:20 Álomkertek: Wales
15:46 Egy Perc Híradó
15:48 Időjárás-jelentés
15:49 Édes anyanyelvünk
16:00 Hatoslottó sorsolás
16:10 Hogy volt?!
17:00 SzerencsePerc
17:04 Zenés Önök kérték válogatás
17:25 Borbás Marcsi szakácskönyve
17:55 Petőfi nyomában - a költő visszatér

18:00 Híradó
18:25 Nemzeti Sporthíradó
18:35 Időjárás-jelentés
18:45 Családi kör
19:45 Magyarország, szeretlek!
21:00 Pilátus Magyar tévéfilm
22:17 Kenő
22:18 Időjárás-jelentés
22:25 Különleges életek Filmdráma
00:15 Isztambuli menyasszony Török tévéfilm sor.

05:00 Híradó
05:15 Időjárás-jelentés

05:18 Angol nyelvű hírek
05:20 Német nyelvű hírek
05:24 Orosz nyelvű hírek
05:25 Kínai nyelvű hírek
05:30 Édes anyanyelvünk
05:35 Itthon vagy!
05:55 Magyar gazda
06:20 Uni027
06:40 Itthon vagy!
07:05 Időjárás-jelentés
07:10 Opera Café
07:35 EtnoKultúra
08:05 Rejtélyes XX. század - Kun Miklós műsora
08:35 Evangélium
09:05 Novum
09:30 Multiverzum
10:00 Hogy volt?!
10:55 Őt kontinens
11:25 Akiket a pacsirta elkísér Magyar játékfilm
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:25 Múlt és Jelen
14:00 M4 sport+
14:00 MOL női vízilabda OB I.
15:25 Karate-világ bajnokság
17:35 Karate-világ bajnokság
19:40 Tippmix férfi kosárlabda NB I.
22:05 Bagi-Nacsa Orfeuma
23:00 Dokuzóna
00:00 Magyar világ
00:30 EtnoKultúra
00:55 Himnusz
01:00 Híradó
01:15 Időjárás-jelentés
01:20 Angol nyelvű hírek

05:05 Mma
05:55 Himnusz
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti Sporthíradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:45 Magyar Krónika
07:20 Szerelmes földrajz
07:55 Itthon vagy!
08:20 Divat & dizájn
08:50 Noé barátai
09:25 Nagy szabadtéri múzeumok
10:00 Egy Perc Híradó
10:01 Időjárás-jelentés
10:02 Égigérő fű Magyar családi film
11:30 Családi kör
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó

05:18 Angol nyelvű hírek
05:20 Német nyelvű hírek
05:24 Orosz nyelvű hírek
05:25 Kínai nyelvű hírek
05:30 Édes anyanyelvünk
05:35 Itthon vagy!
05:55 Magyar világ
06:25 Kárpát-medence
06:50 Mindennapi
06:54 hadERŐ
07:20 Időjárás-jelentés
07:23 Almárium
08:15 Élő népzene
08:40 Élő népzene
09:10 Jó ebédhez szól a nóta
10:05 Itthon vagy!
10:35 Vers mindenkinek
10:37 Katolikus krónika
11:00 Isten kezében
11:35 Drága kisfiám! Tévéfilm
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:25 Rondó
13:55 Kárpát-medence
14:20 Magyarország ma
14:50 Multiverzum
15:20 Kárpát-medence
15:40 Álmodó álmodói
15:55 Hogy volt?!
16:55 Család-barát
17:45 Időjárás-jelentés
17:55 Erdei utakon - Reviczky Gáborral
18:30 Önök kérték!
19:00 Jó ebédhez szól a nóta
20:00 Van képünk hozzá
21:00 Híradó
21:20 Időjárás-jelentés
21:22 V4 híradó
21:35 Álmodó álmodói
21:40 Ridikül
22:35 Ismerős Arcok koncert
23:55 Hagyaték
00:20 Álmodó álmodói
00:30 Vers mindenkinek
00:35 Hetedhét kaland

07:30 Dvsc
08:00 UEFA Bajnokok Ligája
10:00 Nemzeti Sporthíradó
10:15 #csakahonvéd
10:30 Futsal
11:00 UEFA Konferencia-liga
13:00 Nemzeti Sporthíradó
13:30 Golf
14:05 Női labdarúgó magazin
14:35 UEFA Bajnokok Ligája összefoglaló
15:35 UEFA Európa Liga és Európa Konferencia Liga összefoglaló
17:00 Nemzeti Sporthíradó
17:15 Puskás Akadémia magazin
17:50 Felvezető műsor: Labdarúgás
18:15 UEFA Női Nemzetek Ligája

08:05 Agapé mini
08:20 Családi kör
08:50 Ízörzök: Páty
09:20 Borbás Marcsi szakácskönyve
09:55 Főmenü: Olajos
10:50 Magyar világ
11:25 Szerelmes földrajz
11:55 Pápai különkiadás
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:25 Magyarország ma
13:45 Álmodó álmodói
14:00 M4 sport+
14:00 K&H férfi kézilabda liga
15:50 Karate-világ bajnokság
18:00 Jövünk!
18:30 Rövidpályás gyorskorcsolya világbupa
22:05 Nomád vízió
22:25 Nomád vízió
22:50 Kontúr
23:35 Hogy volt?!
00:30 Őt kontinens

08:20 Bajnokok Klubja
09:00 UEFA Bajnokok Ligája magazin
09:30 Karate-világ bajnokság
13:00 Felvezető műsor: Labdarúgás
13:15 OTP Bank Liga
15:15 Felvezető műsor: Labdarúgás
15:30 OTP Bank Liga
17:30 Felvezető műsor: Labdarúgás
18:00 OTP Bank Liga
20:00 Értékelő műsor: Labdarúgás

Hirdessen nálunk, megéri!

FIZETETT hirdetés

Figyelem!

– az összes fizikai és jogi személytől beérkezett hirdetés kereskedelmi hirdetésnek számít, akik kereskedelmi tevékenységet folytatnak; – különböző szolgáltatások nyújtása; – haszongépjárművek eladása; – munkások felvétele; – ipari és kereskedelmi területekkel, berendezésekkel és alapanyagokkal történő műveletek. – keretes, kiemelt hirdetések; – elvesztett iratok; – ha egynél több – ugyanabba a kategóriába tartozó tárgy/ eszközt szeretne meghirdetni; – köszöntők, képes hirdetések; – részvétnyilvánítás.

Egy szelvényen mindössze egy hirdetés szerepelhet. A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy egyes anyagokat nem közöl az újságban. Nem közölhetőek azok a hirdetések, amelyek ellentmondanak a szerkesztőségi feltevételeknek és az ukrán törvényeknek. A hirdetésekkel és reklámokkal kapcsolatos reklamációkat a szerkesztőség a lap megjelenése után 3 napig fogadja. A szerkesztőség nem vállal felelősséget a hirdetés tartalmáért, a megadott információk, telefonszámok és címek pontosságáért.

Fizetett hirdetések árai

Egyszerű	
20 szó	15 hr.
21-40 szó	30 hr.
Keretes	
20 szó	30 hr.
21-40 szó	60 hr.
Kiemelt	
20 szó	20 hr.
21-40 szó	40 hr.
Keretes + kiemelt	
20 szó	40 hr.
21-40 szó	80 hr.
Keretes + kiemelt	
20 szó	40 hr.
21-40 szó	80 hr.

Minden kereskedelmi hirdetés 100 %-os felárral jelenik meg.

Egyéb hirdetések:

elvesztett iratok	200 hr. ;
részvétnyilvánítás	50 hr. ;
társkereső	30 hr. ;
köszöntő	30 hr. ;
4 sor vers+köszöntő	50 hr. ;
képes köszöntő	40 hr. ;
kép+4 sor vers	55 hr. ;
megkezdett 4 soronként	5 hr. ;

A Kárpátinfo hetilapban közölt reklámok árai cm²-ként:
1. oldal – 11 hr., 12. oldal – 9 hr.,
2-5, 8, 9. oldalak – 7 hr., 10-11. oldalak – 6 hr.

Націнка на політичну рекламу, рекламу алкоголю, тютюнових виробів 100%

A politikai reklámok, az alkohol és dohányárúk reklámja 100%-os felárral jelenik meg

A lapunk címére beérkező kéziratok közlésének és szerkesztésének jogát fenntartjuk, azok recenzálását, visszaküldését, továbbítását és megválaszolását nem vállaljuk. A címünkre beérkező levelek szerkesztésének és rövidítésének jogát fenntartjuk. A publikációkban közölt tényekért minden esetben a szerző viseli a felelősséget.

Lapalapító-főszerkesztő: Szoboszlai István. **Felelős szerkesztő:** Kovács Erzsébet.
Cím: Beregszász, Kossuth tér 2. **Mob.:** 066-2850283. **E-mail:** karpatinfo.hetilap@gmail.com
Lapengedély száma: ZT 301 Kelt: 2003.07.01. **Példányszám:** 1 520 **Rendelési szám:** 1324
Készült: Podillja-Ter Kft. (Temopol, Teksztilna u. 28.). **Telefon:** (0352)-52-27-37, (067)352-18-51.

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

Карпатинфо (на угорській мові) Засновник і головний редактор: Собослай Степан Карлович.
Адреса: пл. Косшута 2, м. Берегове, Закарпатської обл., Україна **Моб.:** 066-2850283
Рестраційний свідоцтво ЗТ № 301 від 01.07.2003. Газета відрукована у ТОВ "Поділля-Тер"
Україна м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. тел. (0352)-52-27-37, (067)3521851. Сайт: www.a-print.com.ua
Номер замовлення: 1324 **Тираж:** 1 520

Hetedszer adták át a Linner-díjakat

Berti bácsi csapata tovább bővült

A Beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (BKÉSZ) és a Beregszászi Római Katolikus Egyházközség közös szervezésében október 14-én immáron hetedszer került sor a Linner díjátadó ünnepségre. A BKÉSZ 2017-ben alapította a XX. században több mint ötven éven keresztül a Verke-parti városban tevékenkedő európai hírű sebészorvosról, Linner Bertalanról elnevezett díjat, amelyet eleinte egy-egy, a szakmájában és életútjában is elismerésre méltó orvosnak ítéltek oda, de a Linner család kérésére 2020-tól már egy ápolónak is átnyújtanak.

A Pásztor Ferenc Közösségi és Zarándokházban sorra kerülő eseményen elsőként Jakab Eleonóra, a BKÉSZ elnöke köszöntötte az egybegyűlteket. „Hálás a szívem, hogy immár hetedik alkalommal sikerül megrendezni ezt a díjátadó ünnepséget, amiért köszönet jár a szervezőknek, támogatóknak és mindazoknak, akik nem hagyták feledésbe merülni dr. Linner Bertalan hagyatékát” – kezdte beszédét. – „Nem élünk könnyű idők, de a két világháborút átélő Linner doktor élete sem volt könnyű és felhőtlen, hiszen a zsidótörvények miatt feleségét és fiát is el kellett menekítenie Kárpátaljáról, miközben ő itt maradt, gyógyított, dolgozott és élete végéig kitartott az Istenbe való hit és szülővárosa mellett. Az ő példája és életútja is útmutató a számunkra, kapaszkodjunk össze és merítsünk erőt Linner doktor hitvallásából” – fogalmazott Jakab Eleonóra.

Gyebnár István, Magyarország Beregszászi Konzulátusának ügyvivője – miután tolmácsolta Bacskai József ungvári főkonzul üdvözlését – köszöntőjében úgyszintén Linner doktor nagyságát és önzetlenségét emelte ki, aki nemzetiségtől és származástól függetlenül minden rászoruló betegre igyekezett legjobbat tudása szerint segíteni. A továbbiakban a mostani háborús körülmények elle-

nére is az otthonuk mellett kitartó közösségek megtartó erejét emelte ki, elismeréssel beszélt a kárpátaljai magyarság, köztük az egészségügyi dolgozók kitartásáról.

A folytatásban a jelenlévők egy rövid részletet tekinthettek meg Fehér Rita és Bunda Szabolcs alkotásából, a „Linner doktor – egy nem mindennapi orvos története” címet viselő dokumentumfilmből, majd elismerő oklevélben részesült a díjnyertes filmben Linner doktor szerepét alakító Fábián István.

Ferku Szilveszter, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola filológiai tanszékének munkatársa Reményik Sándor „Az orvos” című versét adta elő, majd következett az idei díjátadó.

A 2017-ben alapított Linner-díj kuratóriumának döntése alapján 2023-ban két orvosi díj is kiosztásra került, amelyeket dr. Csík Adalbert-Ferencnek és – posztumusz – dr. Kertész Árpádnak ítéltek oda.

Dr. Csík Adalbert-Ferenc laudációját Bárdos István, a BKÉSZ alelnöke ismertette, amelyből kiderült, hogy a Técsőn élő doktor évtizedekig az Aknaszlatinai Allergológiai Kórház igazgató-főorvosának helyetteseként dolgozott egészen 2021-es nyugdíjba vonulásáig. 1999 novembere óta tölti be a Kárpátaljai Magyar Egészségügyi Dolgozók Társasága (KMEDT) elnöki tisztjét.

A posztumusz kitüntetett dr. Kertész Árpád életútjára egykori kollégája, tisztelője, dr. Jakab Lajos badalói családorvos, a KMKSZ Badalói Alapszervezetének elnöke emlékezett. Mint

tituláraként és hazaszereztetéséről kifolyólag a helyi magyarság érdekvédelmét is szolgálta: több mint egy évtizedig tagja volt a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) feyelmi (etikai) bizottságának, városi képviselőként is tevékenykedett.

Az elismerő oklevélet és emléklapkett dr. Kertész Árpád veje, Vaszil Koszták vehette át.

Az idén az ápolók kategóriában kiosztásra kerülő Linner-díjat Nagy Zsuzsanna, a Beregszászi Családorvosi Központ gyermekosztályának védőnője vehette át. Gogola István

laudációjából kiderült, hogy a Beregszászi Egészségügyi Szakközépiskolában 1979-ben felcser-szülész-női képesítést szerző Nagy Zsuzsanna immáron több mint négy évtizede látja el feladatát, amely során az anyukák bátran fordulnak hozzá szeretett gyermekük ellátása kapcsán, hiszen szakmai feladatának elvégzése mellett mindig akad egy-két vigasztaló és bátorító szava a csöppségek és szüleik, nagyszüleik számára.

Ezt követően a Linner család nevében Lovas András köszöntötte az egybegyűlteket. Mint mondta, hálás a szíve azért, hogy Beregszászban a mai napig ilyen megbecsülésnek örvend Linner Bertalan, hiszen amellett, hogy mellszobrot kapott a kórház területén, utca, emléktábla és a szeretett kórháza is felvette a nevét. Külön köszönetet mondott a mostani és korábbi díjazottaknak is, akik közül többen is jelen voltak az alkalmon, és akik munkásságukkal, cselekedeteikkel a keresztény értékekhez igazodva szolgálják a rájuk bízott közösséget. Az eddigi hét díjátadó évre visszatérintve örömet fejezte ki, hogy Berti bácsi nívós csapata egyre csak bővül, akiket elismerés

és köszönet illet a példás és önzetlen életvitelükért, a szülőföldön való kitartásért.

Zárásként kulturális programra került sor. Ferku Szilvesz-

ter gitárkíséret mellett énekelt el a *Hallelujah* című dalt, majd a Krajnik Irén vezette Harmónia trió (Dancs Varga Marianna, Varga Nikoletta és Halász Bertalan) harmonika-előadásában a *Rákóczi-induló*, a *Kaszinó csárdás* és az *Éljen a magyar* című mű hangzott el.

Az esemény zárásaként a szervezők és támogatók – Magyarország Beregszászi Konzulátusa, a Kárpát-medencei Magyarok Evangelizációjaért Alapítvány (KÁMME) – jóvoltából szeretetvendégségre került sor.

A díjátadót megtisztelte jelenlétével többek között Szepesi Károly és Csizmadia Alexandra, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzuljai, Orosz Ildikó, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke, Molnár D. István, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Beregszászi Városi Szervezetének elnöke, Nagy Béla, a Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Központjának igazgatója.

(tamási)

Továbbképzésen vettek részt a „GENIUS” Kézilabda Tehetségpontok oktatói

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolával és a Magyar Kézilabda Szövetség Sportakadémiai Központjával együttműködve 2022 nyarán Kézilabda Tehetségpontokat hozott létre teljes kárpátaljai lefedettséggel. A program célja: a tehetséges gyerekek felkarolása, segítése, fejlesztése az esélyegyenlőség jegyében, a kézilabdaspport népszerűsítése Kárpátalja iskoláiban, az ifjú tehetséges kézilabdázók felkutatása, versenyképesség biztosítása, valamint visszahozni a kézilabda régi hírnevét régióinkban.

2023. október 14–15. között a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola bázisán a 18 Kézilabda Tehetségpont testnevelői továbbképzésen vettek részt, ahol elméleti és gyakorlati foglalkozásokra került sor, melyeket neves szakemberek tartottak: Horváth László, a Magyar Kézilabda Szövetség Képzési Központ vezetője, az Európai Kézilabda Szövetség (European Handball Federation) mesteredzője, az MKSZ Határon túli programok operatív vezetője; Varga József, a Hajdúnánás Sportklub szakmai vezetője, EHF mesteredzője; Martonovics Ferenc, a Kisvárdai Kézilabda Club (KKC) erőnléti

edzője; Jenei Tamás, a Hajdúnánási Sportklub edzője.

A továbbképzés hivatalos megnyitóját október 14-én megtisztelte jelenlétével: Rezes Károly – a Beregszászi Járási Tanács elnöke; Dr. Orosz Ildikó – a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnöke, a Kárpátaljai Megyei Tanács oktatási, tudományos, kulturá-

lis, egyházügyi, ifjúsági, sport, nemzeti kisebbségi és informá-

ciós bizottságának elnöke; Prof. Dr. Csernicskó István – a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora.

lalkozások 6 korcsoportban: U8-9 (3-4. osztály), U10-11 (5-6. osztály), U12-13 (7-8. osztály), U14 (9. osztály),

A képzés gyakorlati foglalkozásain részt vett a Beregszászi 2. Sz. Kézilabda Tehetségpont (Kossuth Lajos Liceum) U10-11 és U12-13 korosztálya.

A Kézilabda Tehetségpontokba 2023. augusztus 09. – szeptember 15. között lehetett jelentkezni. Ez idő alatt 589 fiatal (331 fiú, 258 lány) nyújtotta be jelentkezését összesen 32 iskolából.

2023 szeptemberében 3 régióban (Ung, Bereg, Máramaros-Ugocsa) kezdődtek el a fog-

U15 (10. osztály), U16 (11. osztály).

A Kézilabda Tehetségpontokban az edzések 21 testnevelő tanárral zajlanak, akik egyben a program koordinátorai is.

A Kézilabda Tehetségpontok program megvalósulását a Magyar Kormány és a Magyar Kézilabda Szövetség támogatja.

Váradai Natália,
a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány vezetője

Pinceműveletek

Kárpátalján a szüret a végéhez közelít. A késő őszi időjárás kedvezett a szőlészeknek, akik nem siettek a szürettel, megtalálhatták a számításukat és igen szép szőlőt takaríthattak be. Már csak néhány késői fajta maradt a tőkéken. A most kezdődő késő őszi, rozszabb, esősebb időjárás alkalmat ad a gazdák-nak az úgynevezett „pince műveletek” elvégzésére.

Az erjedés befejeződése után minden bor valamennyire zavaros, színe, illata, zamata még nem alakult ki. A bor az idő múlásával önmagától is tisztulni kezd. A borban oldott anyagok kémiai és fizikai állapota a bor egyensúlyi helyzetét zavarják. Ezt meg kell szüntetni, hogy a bor fogyasztásra alkalmassá váljon. A bort késznek vagy készre kezeltnek akkor mondjuk, ha átmegy azokon az előnyös biológia, kémiai változásokon, amiknek következtében tiszta lesz, illata kialakul, harmonikussá válik az íze, hő hatásával szemben stabilá válik. A bort fejlődése során úgy alakítjuk, hogy a szőlőfajtára, borvidékre jellemző, fogyasztók számára kedvelté váljon. Éppen ezért nincs minden bora és borvidékre alkalmazható merev kezelési megoldás, amelyet mindenki egyformán használhat. A bor fejlődésének elősegítésére alkalmazott műveleteket összességét „pinceműveleteknek” nevezzük.

Ezen műveletek közül megkülönböztetünk alap vagy egy-

szerű műveleteket. Ezek komoly felszerelést, szakismeretet nem igénylő feladatok, amelyeket minden kezdő hobbi borász is el tud és el is kell végezzen, hogy a bort többé-kevésbé készre kezelje. Egyszerű pinceművelet a fejtés, derítés, kénezés, töltögetés. Vannak más kicsit komolyabb felszerelést igénylő műveletek is, amelyekhez elengedhetetlen a szaktudás és a pincei gyakorlat is. Ezen műveletek a bort teljesen stabilá teszik, kialakítják az úgynevezett palack-érettséget, ami után a bort palackba töltve akár több évig is eltarthatóvá válik. Ide tartozik a szeparálás, szűrés, meleg- és hideg-kezelés, aktív szénkezelés stb.

Fejtés. Az egyik leggyakrabban használt és legfontosabb alap pinceművelet, amely önmagában is elősegíti a bor fejlődését, érését, tisztulását. A bor fejtése lényegében a bor áthelyezése egyik tartályból (hordóból) a másikba, miközben a bort leválasztjuk az üledékről. A bor fejtését gyakran más műveletekkel összekapcsolva hajtjuk végre, de a bor fejtéseinek számát igyekszünk minimálisra csökkenteni. Első fejtési művelet mostanában válik aktuálissá, amikor a bort erjedés után a leülepedett seprőtől elválasztjuk. Az erjedés befejeződése után nem érdemes sokáig várni az első fejtéssel, ha látjuk, hogy a bor erjedése teljesen leállt, cukortartalma teljesen átalakult alkohollá és a tisztulása valamennyire önmagától megkezdődött, mihamarabb fejtjük át. A bor fejtése történhet a gravitáció vagy borszivattyú segítségével. Első, már nagyon régen alkalmazott hagyományos módszer, melynek során

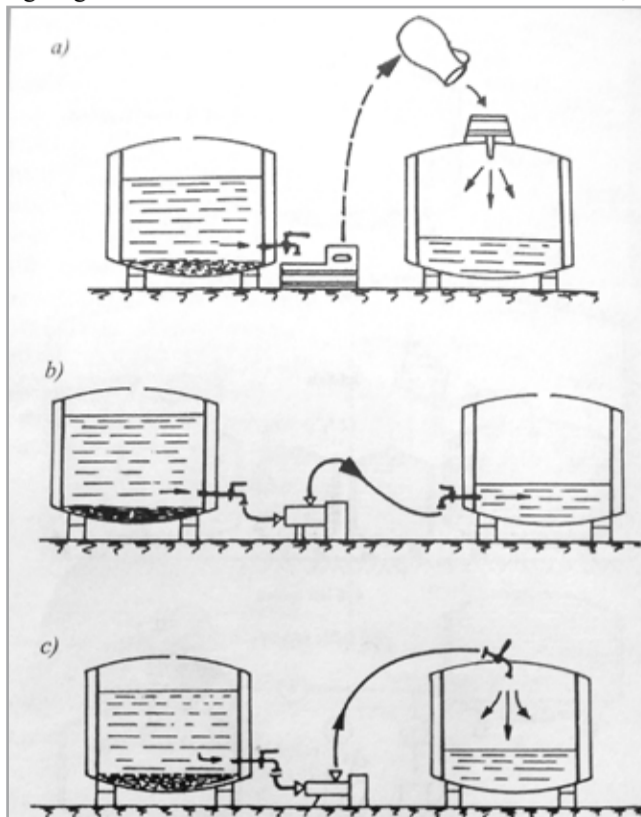
a tartályból (hordóból) egy borszivó slang segítségével kiszívjuk a bort egy alacsonyabb edénybe, ahonnan egy vödör segítségével, egy már előkészített edénybe merjük a bort. A fejtés során ügyelni kell arra, hogy a szívó slang ne érjen a seprűbe és csak a tiszta bort fejtjük át. Az ilyen fejtés hátránya, hogy túl sokat érintkezik a bor levegővel, amely nem kívánatos. Az első fejtés után mindenképpen kezeljük a bort borkén hozzáadásával. Az első fejtés alkalmával egy erősebb adagot javaslok inkább, mind gyakran kéneznit kis adagokkal. Hibátlan, jól erjedt bornál por alapú kénből adagoljunk 20-25 gr/hl, míg folyékony 5%-os törzsolatból 1-1,5 dl/hektoliterenként. Borszivattyú használatával a fejtés gyorsabb és zárt fejtés esetén az oxigén káros hatása teljesen kizárható. Abban az esetben, ha a bor erjedése alatt a borban kénhidrogén szag, záptojás szag, füled illat alakult ki, mindenképpen nyílt fejtés végzünk és a borként kissé megemelt dózisban adagoljuk.

Kénezés. Mint említettem, fejtés után azonnal ajánlott kéneznit a bort. A kénnek több pozitív hatása is van. Antiszeptikus, a borban lévő szabadkénessav gátolja az élesztők működését, ezáltal az újra erjedést is. Redukáló hatás, mint antioxidáns megóvja a bort az oxidációtól, növelve ezzel a bor eltarthatóságát. A kénessavnak színtelenítő hatása is van, ezáltal a fehér és vörösbortokat egyaránt világosabbá teszi, közvetlenül kénezés után. Vörös borok-

nál való alkalmazása során gyakran okoz riadalmat a szín gyengülése, de nem kell megijedni, kis idő múlva színe visszatér. A kén tovább-

nak. A derítőszer alkalmazásakor vegyük figyelembe a szerek csomagolásán található ajánlásokat, mivel nagyon sok típusú derítőszer kapható, amelyek alkalmazása és adagolása eltérő egymástól.

Töltögetés. A bor erjedése során a tartályban, hordóban erjedési ürt kell hagynunk, a must kifutását megelőző. A zajos erjedés után a képződött széndioxid hamar elillan, helyét az oxigén veheti át. Ennek elkerülésére a bort fejtjük, illetve az edényt feltöltjük, a tele töltésnek nem csak erjedés után van fontos szerepe. Később, főként fahordók esetén, megfigyelhető a hordó „apasztása”, ezért a telítettséget rendszeresen ellenőrizni kell. Amennyiben az edény nincs tele, nagy felületen érint-

bá hozzá járul az íz- és zamataanyagok fejlődéséhez, megelőzi a bor öregedését. Egyelőre a borászatban nem ismert olyan módszer, melynek használata pótolhatná a kénezés pozitív hatásait.

Fejtés után, főként fehérborok esetében, hamar elvégezhetjük a bor derítését. A derítés a tisztulás és stabilizálás elősegítése érdekében régen alkalmazott módszer. A derítés alapja, hogy finoman csozlatva úgynevezett derítőszer adunk a borhoz, amelyhez vagy felületi vonzás, esetleg kémiai kapcsolódás révén a zavarosító részecskék tapadnak, majd leülepsznek és ezáltal a bortól elválaszthatóvá vál-

kezik levegővel, ezáltal olyan nem kívánatos folyamatok indulnak el, mint virágosodás, ecetesedés.

A nem kívánt folyamatok elkerülése végett mindig tartsuk be a legfontosabb szabályokat és pinceműveleteket lehetőleg időben és nagy körültekintéssel végezzük el, hogy az eredmény mindenképpen megfelelő minőségű legyen.

Varga István,
a „Pro Agricultura Carpatika”
Kárpátaljai Megyei
Jótékonyági Alapítvány
falugazdája

A szelídgesztenye őshonos csemege

Ahhoz képest, hogy milyen kevés gesztenyét fogyasztunk, a múltja és az irodalma ennek a gyümölcsnek igen gazdag.

Hosszú viták folytak arról, hogy vajon őshonos-e gesztenye a Kárpát-medencében. Sokan ugyanis úgy vélték, hogy a rómaiak vagy mások szerint – jóval később – a törökök hozták magukkal és terjesztették el nálunk is. A vizsgálatok és levélkö-

vületek azonban azt bizonyítják, hogy a szelídgesztenye a tölgyerdőkben, mint keveréknövény ősidők óta itt él. Amikor az erdőterületeket művelésbe vették, a tölgyfákat kivágták, de a termést érlelő gesztenyefákat meghagyták, így jelentős gesztenyeligetek, sőt-erdők alakultak ki.

Nagyra nő

A szelídgesztenyefa nagyon hasznos növény. Fája 30 méter magasra is megnő, egyike a leghosszabb életű fáknak. A 200-300 éves fa nem ritkaság, de nyilván tartanak ezeréves gesztenyefát is. A virága jó méh-

gelő, a gesztenyeméz különleges csemege. Az apró szemű gesztenyét évszázadokon keresztül nemcsak a vaddisznók fogyasztották, de a házi disznókat is ezzel takarmányozták. A nagy szemű gesztenyét – amelyet mi maróninak nevezünk – megfőzték és tésztát készítettek belőle, amely egyes vidékeken a kenyert is helyettesítette. Manapság vaslapon sütik és árulják az utcákon az illatos gesztenyét, közkedvelt édesség a gesztenyepüré tejszínhabbal. Ez érdekes módon csak az egykori Monarchia országaiban terjedt el, más országokban szinte ismeretlen!

Hogyan termesszük?

De maradjunk a fáknál! A gesztenyefa metszés nélkül is szép, formás koronát nevel a számára kedvező üde talajokon, ahol az évi csapadék legalább 700 mm. A fagyokat jól tűri, de hideg, szeles helyen a gyümölcs éretlen marad. A meszes talajokon a lombja sárgul, rosszul fejlődik. Virágai június-júliusban nyílnak, a barkák alján a termő, a csúcsán a porzós virágok jelennek meg. Saját virágorával rosszul termékenyül, ezért ott terem jól, ahol a közelben több gesztenyefa áll. Későn fordul termőre: a magról kelt példányok csak a 12-15. évben, az oltvány azonban már az 5-8. évben érlelnek termést.

A szűrős kopáncsban fejlődő makkok éretten felnyílnak, a termés a földre hull, szüretkor onnan szedik össze.

Régi mértékegységek ma

A telkek, kertek nagyságát a gyakorlatban négyzetméterekben fejezzük ki, de a telekkönyvekben előfordulhat még négyszögöl is.

A legfontosabb területi mértékegységek:

1 négyszögöl = 3,597 m²
1 kat. hold = 1600 négyszögöl = 5754,644 m²
egy magyar hold = 1200 négyszögöl

1 hektár = 10 000 m²
Angol nyelvterületen használatos területesség az acre:
1 ár = 100 m²
1 acre = 40,4678 ár
Ugyanitt használt hossz-mérték a láb (foot), amely 31,608 cm és a yard, amely 3 láb hosszúságú.
Régi, már nem használt hossz-mérték: az arasz (kinyújtott férfikéz a kisujj hegyétől a

hüvelykujj hegyéig), amelyben a lovak hátának hosszát és marmagasságát fejezték ki, továbbá a marok, a hüvelyk és a rőf.

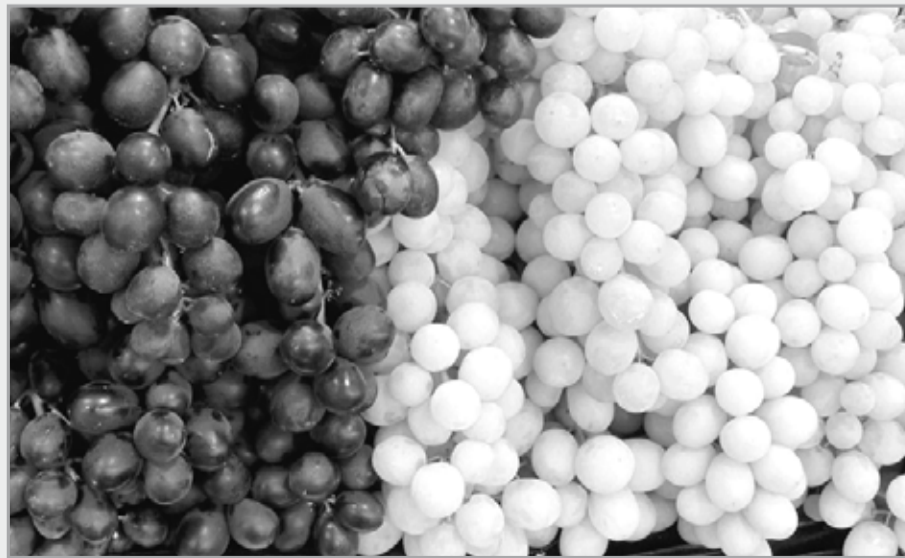
Régi ürmérték volt a meszely (1,4 liter), az icce (0,85 liter) és az akó (54,3 liter); mindhárom a bor mennyiségének a meghatározására használták.

Az USA-ban és több országban a folyékony anyagok, pl. a benzin mennyiségét gallonban (4,54358 liter) mérik.

A csemegezőlő tárolása

A csemegezőlő tárolására tisztára meszelt, fagymentes, sötét (de legalábbis nem napsütött) helyiség alkalmas.

vagy szalmán egy sorban helyezük el. Ennél jobb – bár költsége több –, ha a helyiség mennyezete alá lécvagy vashuzal rácsotat

A gondosan megválogatott fürtöket a padlóra fektetett papíron

készítünk; a fürtöket párosával rafia vagy műanyag szálra kötjük és

úgy akasztjuk a rácsra, hogy koscsányukkal lefelé lógianak; így a bogycok lazábban helyezkednek el és kevésbé romlanak. A szőlő berakása után célszerű a helyiséget egy szál kénrúd elégetésével fertőtleníteni.

Újabb külön-böző módszereket kísérleteztek ki a szőlő eltartására, például a celofán vagy a perforált műanyag zacskóban való tárolás, különböző fertőtlenítő anyagokba való be-mártás stb.

A gondosan sze-dett, előkészített és tárolt szőlő újévig biztosan, de kedvező esetben tovább is eltartható. Ha azonban a romlás első jeleit észleljük, fogyasztuk el, mert a sokat mozgatott, válogatott szőlő igen gyorsan romlik tovább.

Ingtalan

Beregszászban (Búcsú) Határmenti (Kutuzov) u. 147. szám alatt kertesi családi ház eladó. Mob.: 095-9206222, +3620-3582273.

Beregszász központjában, a Kazinczy u. 17. szám alatti ház eladó, jó állapotban. Mob.: 066-3967011.

Mezőváriban családi ház eladó a fő úton, azonnal költözhető. Ára: 12000 f.e.. Mob.: +3670-6660414.

Munkácson (Várpalánka) eladó egy családi ház (pince, udvar, gyümölcsös). Mob.: 099-3515519, 095 3260426.

Beregszászban a Muzsalyi út 54. szám alatt eladó egy háromszobás lakás az 5. emeleten. Irányár 25 ezer f.e. Mob.: +38066-2910418, +38068-2126127.

Jármű

Eladó egy VAZ 2109 Zsiguli 1992 évjáratú 1,5 motor 80000 km benzín. Ára: 650 f.e. Mob.: 095-3260426.

Technika

Új karikás gázpór eladó Beregszászban. Ára 4000 hr. Mob.: 066-3967011.

Eladó egy elektromos Kárpáti sütő. Mob.: +38095-3260426.

Kárpátalján eladó egy Whirlpool mosógép. Mob.: 066-5605813.

Beregszászban eladó egy használt villansütő. Mob.: 099-6397796.

Beregszászban eladó 3 szekciós fagyasztólada. Ára: 4000 hr. Ugyanitt 3 darab 10 literes üveges korsó csavaros szájjal, 1db/400 hr. Mob.: +38066-3967011.

Szolgáltatás

Tetőfedést, csatornázást vállalom anyaggal vagy anélkül, valamint metálcserép, kerítéslemez, stablon lemezek méretre vágva (drágább és olcsóbb anyagból). Mob.: 066-0820366.

Idős emberek gondozását vállalom. Mob.: 095-4075364.

Munka

Lapterjesztőt keresünk rész munkaidőben a Kárpátinfo és a Naplopó hetilapok kézbesítésére **Péterfalván, Bökényben**. Fizetés teljesítmény szerint. Minden eladott lap után: 3 hrivnya. Jelentkezni lehet a szerkesztőségben: Beregszász, Kossuth tér 2. Mob.: +380662850283. E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com.

Lapterjesztőt keresünk rész munkaidőben a Kárpátinfo és a Naplopó hetilapok kézbesítésére **Asztélyban**. Fizetés teljesítmény szerint. Minden eladott lap után: 3 hrivnya. Jelentkezni lehet a szerkesztőségben: Beregszász, Kossuth tér 2. Mob.: +38066-2850283. E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com.

Lapterjesztőt keresünk rész munkaidőben a Kárpátinfo hetilap kéz-

besítésére **Gáton**. Minden eladott lap után: 3 hrivnya. Jelentkezni lehet a szerkesztőségben: Beregszász, Kossuth tér 2. Mob.: +380662850283. E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com.

Lapterjesztőt keresünk rész munkaidőben a Kárpátinfo és a Naplopó hetilapok kézbesítésére **Borzsován**. Minden eladott lap után: 3 hrivnya. Jelentkezni lehet a szerkesztőségben: Beregszász, Kossuth tér 2. Mob.: +38066-2850283. E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com.

Lapterjesztőt keresünk rész munkaidőben a Kárpátinfo és a Naplopó hetilapok kézbesítésére **Tiszaújlakon**. Fizetés teljesítmény szerint. Minden eladott lap után: 3 hrivnya. Jelentkezni lehet a szerkesztőségben: Beregszász, Kossuth tér 2. Mob.: +380662850283. E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com.

A Kárpátinfo hetilap reklámszervezőt keres a hetilap hirdetéseinek értékesítésére. Mob.: +38066-2850283. E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com.

Lapterjesztőt keresünk rész munkaidőben a Kárpátinfo és a Naplopó hetilapok kézbesítésére **Nagyszőlősen**. Minden eladott lap után: 3 hrivnya. Jelentkezni lehet a szerkesztőségben: Beregszász, Kossuth tér 2. Mob.: +380662850283. E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com.

Lapterjesztőt keresünk rész munkaidőben a Kárpátinfo és a Naplopó hetilapok kézbesítésére **Nevetlenben**. Fizetés teljesítmény szerint. Minden eladott lap után: 3 hrivnya. Jelentkezni lehet a szerkesztőségben: Beregszász, Kossuth tér 2. Mob.: +380662850283. E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com.

Kertészetbe keresek női/ férfi munkaerőt. Szállást biztosítok. Mob.: +3620-4670993.

Otthon

Beregszászban antracit szén eladó, 250 kg (1kg/5hr.). Mob.: 066-3967011,

Eladó egy gázkonvektor F8.50F, 6,3 KW olcsón. Mob.: 066-5605813.

Beregszászban eladó kézi fűrés, csákányok, kalapácsok, autóhoz való szerelő kulcsok. Mob.: +38099-6608338, +38066-3967011.

Beregszászban eladó használt bútor: két rekamié, két vitrin, két darab kétajtós ruhásszekrény, ovális asztal 4 székkal, egy kis asztal és könyvespolc (125x200) 5 polcos. Tel: 095-9206222, +3620-3582273.

Eladó egy új ortopéd matrac, mérete: 90/190/20. Mob.: 095-3260426.

Háztáji

Izabella szőlő nagy tételben eladó Tasnádon. Ár megegyezés szerint. Mob.: +38099-0277266, +38097-0641112, +38068-9020796.

Boros hordók eladók, ugyanitt boroshordóba való 10 literes tölcser (liu) Beregszászban. Mob.: 066-3967011.

Vadonatúj vetőgép eladó. Mob.: +38095-3260426.

Növény

Smaragd tuja eladó Dercenben, többféle méretben. Tel.: 099-6429902.

Társkereső

55 éves, független, gyermektelen, de gyermeket akaró férfi, Szeged környéki vállalkozó keresi élete párját. Mob.: +3620-2679980.

Fizesse elő a Kárpátinfót! (Index 08776)

XI. Buzánszky Jenő Labdarúgó Kupa

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány 11. alkalommal hirdeti meg a Buzánszky Jenő Labdarúgó Kupát. A rendezvény célja a labdarúgás népszerűsítése, hagyományteremtés, Kárpátalja ifjú labdarúgó tehetségeinek felkutatása, támogatása.

A labdarúgó kupa időpontja: **2023. október 21.**
A labdarúgó kupa helyszíne: **Beregszász**
A labdarúgó kupa jelentkezési határideje: **2023. szeptember 29., 12.00 óra**

Jelentkezni kizárólag elektronikus úton lehetséges az alábbi linkre kattintva, ahol a csapat edzője, vagy az adott iskola képviselője regisztrálja be a csapatokat:
<https://forms.gle/LvawVdrYp6pkgrv6>

Kategóriák:

- Általános iskolás fiúk (15 éves korig)
- Középiskolás fiúk (15-17 évesek)
- Lánycsapat (17 éves korig)

A labdarúgó kupa megvalósulását a Magyar Kormány, Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság, Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatja.

A program szakmai referense: Vizauer Árpád
Elérhetősége: vizauer.arpad@kmf.org.ua
Részletes információt a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány munkatársaitól e-mailben: genius.ktst@kmf.org.ua, vagy a +380-31-41-4-29-76 (149-es mellék) telefonszámon kaphatnak munkanapokon 8:00-16:00 óra között.
„GENIUS” Jótékonyági Alapítvány

info +380 (66) 285 0 283

Eladó háza, lakása?

HA NÁLUNK HIRDET, aprója megjelenik:

- ▶ a Kárpátinfo hetilapban
- ▶ a KarpátInfo.net oldalunkon
- ▶ a Facebook oldalunkon

KÓRÖSI ZOLTÁN- IDÉZET	FOSZFOR FORRASZTÓ- ESZKÖZ ORVOSI TANÁCSKOZÁS	SVÁJC EGYIK HÍVATLAOS NYELVE	HIDROGÉN	LAZULÁS	GRAMM TESZTAT KÉSZÍT BÜNÖK MEGVALLÁSA	BULGÁRIA AUTÓJELE	TONNA CÍRKUSZI KÖTÉLHINTA SZAKTERÜLET	MAGYAR TÁVIRATI IRODA	TÖKMAG! CSIK ÁLLAT NYAKÁN LENMAG!	MÉTER ITTAS ÁLLAPOT	ELPÁHOL
1											M
MINDEN RENDBEN			FURATOKKAL ELLÁT						BEFEJEZÉS JORDÁNIA FŐVÁROSA		
FRANCIA SZÍNÉSZNŐ (MARIE-JOSE)			ÓKORI GÖRÖG NÉPCSOPORT SZÓDA DARABJA!			NYUGAT-SZAMOA FŐVÁROSA JÓD			SCALABLE VECTOR GRAPHICS ROSSZ		
FÉLSZ! HABOZÁS	OXIGÉN-MÓDOSULAT KÖLTŐ, MŰFORDÍTÓ (GYÖRGY)				SZÓPÓTLÓ SZÓCSKA MARÓ FOLYADÉK			MESTEREDŐ (GYÖRGY) CALVIN STONE ALBUMA			
						2 ANTIKA					KEZD A SAKKOZÓ
TONNA TÖBB PÁPA NEVE SUGÁR			KÚT JELZŐJE LEHET NÉMET KÖTŐSZÓ				DEN ... - HÁGA HOL- LAND NEVE BETEGSEG JELE				NITROGÉN TÖLE MÉLYEBBRE
				ÁSVÁNYI FÜSZER EGYNEMŰ ADAG!			BRIT SZÍNÉSZ (ROBERT) NÉMA ADÁS!				
ÜTEM RADIOAKTÍV ELEM				NAGYOBB KATONAI CSAPATTEST FÉLT!				HIDEG HÓNAPPAL KAPCSOLATOS MEGA			
3											

KRIMI

Leszúrta élettársát egy 31 éves férfi a Técsői járásban

A técsői járási rendőrség büntetőeljárás indított egy 31 éves férfi ellen, aki meggyilkolta 24 éves élettársát.

A hatóságokhoz bejelentés érkezett egy 31 éves tiszakirvai férfitől, aki elmondta, hogy holtan talált rá élettársára. A helyszíntre azonnal kiérkezett az operatív csoport, akik megállapították, hogy a fiatal nő erőszakos halál következtében vesztette életét, adja hírül a ko.net.ua.

A bizonyítékok alapján a hatóságok arra a következtetésre jutottak, hogy a tettes maga a hölgy büntetett előéletű élettársa. Kiderült, hogy a tragédia napján mindketten alkoholt fogyasztottak, s vitába keveredtek. Ekkor a férfi kést ragadott és halálosan megsebesítette az áldozatot.

A tettest előzetes letartóztatásba helyezték, az ügyben folyik az eljárás, a gyilkosra 15 év börtönbüntetés is várhat.

Egy alsókálfalvai férfi meggyilkolta élettársa mozgáskorlátozott lányát

A Técsői Kerületi Ügyészség értesítette az ellene indult eljárásról, akit szándékos gyilkossággal gyanúsítanak.

Az eset Alsókálfalván történt az elmúlt héten. A férfi összeveszett az áldozattal és bántalmazta. A 40 éves nő nem tudta megvédeni magát, mivel mozgáskorlátozott. A tettes megerőszakolta, majd halálos sérüléseket okozott neki.

A hatóságok letartóztatták a férfit, az ügyben folyik a büntetőeljárás, a nyomozást a técsői járási rendőrség végzi, írja a ko.net.ua.

Ittas sofőr gázolt halálra egy gyermeket Ungváron

Ittas sofőr miatt halt meg egy kislány Ungváron – adta hírül Vitalij Glagola kárpátaljai újságíró Telegram-csatornáján október 14-én.

Glagola információi szerint egy BMW-t vezető 46 éves sofőr ittas állapotban túl gyorsan hajtott, emiatt elvesztette uralmát a kocsija felett, és elgázolt egy út szélén sétáló kislányt. Ezután a sofőr egy ház kerítésébe ütközött. A 6 éves kislány a helyszínen életét vesztette. A sofőr vérében 2,13 ezreléki alkoholt mutattak ki, írja a Kárpátalja.ma.

San hajtott, emiatt elvesztette uralmát a kocsija felett, és elgázolt egy út szélén sétáló kislányt. Ezután a sofőr egy ház kerítésébe ütközött. A 6 éves kislány a helyszínen életét vesztette. A sofőr vérében 2,13 ezreléki alkoholt mutattak ki, írja a Kárpátalja.ma.

Házkutatás Andrij Balogánál és a Munkácsi Járási Tanács vezetőjénél

Október 10-én reggel az Ukrán Biztonsági Szolgálat (SZBU) és a Nemzeti Korruptióellenes Iroda házkutatásba kezdett Munkácson, Andrij Baloga otthonában, valamint Mihajlo Lanyónál, a Munkácsi Járási Tanács elnökénél. Az információk szerint a tisztviselők ellen az Avantgard sportstadion területének korrupciós eladása miatt indult eljárás.

Az Ukrajinszka Pravda hírportálon azt olvashatjuk, hogy a Munkácsi Városi Tanács 3 hektáryi önkormányzati tulajdonban lévő föld eladását hirdette meg. A nyomozás során kiderült, hogy a földet rendkívül alacsony áron hirdették meg, s egy olyan vállalat nyerte meg, amely Mihajlo Lanyo tulajdona.

A korrupció ügylet miatt Munkács költségvetése körülbelül 100 millió hrvnyát vesztett, írja a ko.net.ua.

500 csomag cigarettát rejtett egy kisbusz belseje Asztélynál

Határátlépésre jelentkezett Magyarországra irányába egy 32 éves kárpátaljai lakos az asztélyi ellenőrzőponton.

A férfi azt állította, hogy nincs elvámolni valója, azonban a zöldsapkásokban felmerült a gyanú, hogy a Mercedes kisbuszban a sofőr valamit elrejtett.

A vámisztiztekkel közösen átvizsgálták a járművet, aminek dupla oldalfalú üregéből 500 csomag cigaretta került elő. Az ilyenkor szokásos eljárás alapján a jármű és a dohánytermék is lefoglalásra kerültek, melyek értékét szakértők állapítják meg a későbbiekben, olvasható a határőrség Facebook-oldalán.

Kimenekítette férjét a lángoló házukból

Családi ház kapott lángra a huszti járási Iszka (Iszki) településen.

Az eset idején az ingatlan tulajdonosai otthon tartózkodtak. Amikor a feleség észlelte a gomolygó füstöt, az udvarra segítette férjét és értesítette a katasztrófa-elhárítási szolgálatot.

Az ingatlan nagyrészt faelemekből épült, ezért a lángok nagyon gyorsan terjedtek.

Az ökörmézói (Mizshirja) és fülöp-falvai (Pilipec) tűzoltóegységek megérkezésekor már a tető is lángokban állt. Közös erővel egy óra leforgása alatt sikerült teljesen eloltani a tüzet. Személyi sérülés nem történt.

A tűz keletkezésének okát és az anyagi kár mértékét szakértők állapítják meg, írja a kisko.net.

Vasérc között akartak cigarettát csempészni Magyarországra

A szalókai ellenőrzőpontonál, az ukrán-magyar határon a vámosok 4 ezer doboz cigarettára bukkantak egy Európába tartó tehervonaton, adja hírül a ko.net.ua.

A csempészszerűen az egyik, vasércet tartalmazó vagonban bukkantak. A Compliment márkájú cigarettákon nem volt ukrán zárjegy.

A tárgyi bizonyítékokat lefoglalták, a vonatot tovább engedték.

Szén-monoxid-mérgezéssel került kórházba egy kárpátaljai nő

Október 12-én szén-monoxid-mérgezéssel került kórházba egy kárpátaljai nő. A Rendkívüli Helyzetek Állami Szolgálatának munkatársait az egészségügyi dolgozók értesítették a történetéről.

Az eset a Técsői járásban történt, a hölgy az intenzív osztályon tartózkodik. Állapota az információk szerint stabil, közepes súlyosságú. A történet pontos körülményeit vizsgálják, írja a pmg.ua.

SPORT

Betyáros magyar siker Szerbia ellen!

Már kedden Eb-résztvevő lehet a magyar válogatott

Az Eb-selejtezősorozat szombati játéknapjának rangadóján a magyar labdarúgó-válogatott közel 60 ezer néző előtt látta vendégül a Puskás Ferenc stadionban a G-csoportban Szerbiát.

Varga Barnabás vezető találatát a vendégek hamar egyenlítették, de Sallai Roland szépségdíjas kapásgóllal ismét a hazaiakat juttatta előnyhöz.

A folytatásban ugyan a lépéskényszerben lévő szerbek domináltak, és két leszállított, illetve két kapufát is elértek, ám az égiek ezen az estén a magyarok kezét fogták, maradt a nagyon fontos 2-1 arányú magyar siker.

A mérkőzésen egyébként első ízben irányította a nemzeti válogatottat a magyar állampolgárságot néhány napja felvevő Marco Rossi, a találkozót megelőzően pedig a szurkolók az egykori nevezetes magyar betyár, Rózsa Sándor arcképét megformáló molinót feszítettek ki.

A csoport másik meccsén Litvánia idegenben verte 2-0-ra Bulgáriát.

Amennyiben keddi lapzártunk után a 13 ponttal első magyar együttes nyerni tud Kaunasban Litvánia ellen, úgy a novemberben esedékes bolgárok és montenegróiak elleni párharcoktól függetlenül kiharcolja a jövő évi németországi kontinensbajnokságra való kijutást!

A C-csoportban szereplő Ukrajna Prágában látta vendégül Észak-Macedóniát és szerencsés gólokkal 2-0-ra verte riválisát. A másik csoportbeli meccsen Olaszország 4-0-ra nyert Málta ellen.

Néhány sorban

Folytatódott az országos másodosztályú labdarúgó-bajnokságban szereplő Huszti FC gyengélkedése. Volodimir Citkin csapata a 12. játéknapon a Csernyivci Bukovinától szenvedett vereséget hazai környezetben.

Jó egy órán keresztül nem rezdültek meg a hálók, de a mérkőzés utolsó negyedében három találat is esett. Előbb a 68. percben Roman Bodnya a vendégeknek szerzett vezetést, majd alig öt percre rá Vaszil Palahnyuk már kettőre növelte a csernyivci előnyt.

Egy perccel a rendes játékidő letelte előtt Vadim Mergyejev szépíteni tudott, de ez már csak a 2-1-es vereség beállításához volt elegendő.

A játéknap nem szűkölködött a meglepetésekben, a toronymagasan listavezető Kárpáti Lviv hazai pályán 3-3-as döntetlent ért el a szomszédvári Prikarpatyia Ivano-Frankivszk ellen. Az eddig még veretlen, második Niva Buzova Ternopilban veszítette el veretlenségét (2-1).

A bajnoki tabellát a Kárpáti vezető 29 ponttal a 22 ponttal második Niva Buzova előtti.

A Huszti FC 11 pontjával visszacsúszott a 9. helyre, már csak a 6 pontjával sereghajtó Metaliszt Harkiv csapatát előzi meg.

A Tisza-partiak a hétvégén sorra kerülő 13. fordulóban az Agrobiznisz otthonába látogatnak.

***

Több mérkőzés is elmaradt a megyei élvonalbeli labdarúgó-bajnokság utolsó fordulójában.

Kedd este Ukrajna Máltán vendégszerpel, és a papírformának ígérkező győzelmével 13 pontos lehet, amivel felléphet a 2. helyre. A csoportrangadón Anglia a Wembley-ben látja vendégül Olaszországot.

Ami a többi résztvevőt illeti, az A-csoportból Spanyolország és Skócia már biztos Eb-résztvevőnek számít, csakúgy, mint a B-csoportban hibátlan, 18 pontos Franciaország. A másik továbbjutó helyért itt az egyformán 12 ponttal álló Görögország és Hollandia vív harcot.

A D-csoportban is készülhet már az

Eb-re a 16 ponttal biztos kijutó Törökország, a másik kvalifikáló helyre az egyformán 10 pontos Wales és Horvátország érhet oda.

A legkuszább a helyzet az E-jelű csoportban, hiszen itt a hátralévő két novemberi játéknapon még Albánia (13), Csehország (11), Lengyelország (10), és a 9 pontos Moldova is kiharcolhatja a kontinensrészvételt.

Az F-csoportban már végleges, hogy Belgium és Ausztria lehet ott az Eb-én, mint az is biztossá vált, hogy edzőmeccseknek foghatja fel a hátralévő találkozót a J-csoport hibátlan gárdája, Portugália.

Az Aknaszlatinai Máramaros felnőtt és ifjúsági csapata sem utazott el Irhócra, így mindkét párharc három pontját a hazai csapat kapta.

A már bajnok Nagyszőlős ugyancsak játék nélkül jutott a három ponthoz Ungváron, mivel a helyi Építők nem állt ki a mérkőzésre. Itt az ifjúságiak csatáját az ungváriak nyerték 1-0-ra, amivel megszerezték a bajnoki címet az ugocsiak előtt.

Egyedül Técsőn rendezték meg mindkét találkozót, itt a felnőttek meccsén az Onokóci Medea 2-1-re nyert, míg a fiatalok párharc gól nélküli döntetlennel ért véget.

A felnőtteknél Nagyszőlős lett a bajnok 34 ponttal az egyformán 24 pontos Onokóc, Técső, és Irhóc előtt. Köztük a gólkülönbség döntött a sorrendről.

***

A női kézilabda Európa-kupa 1. fordulójában a magyar válogatott a debreceni Főnix Csarnokban fogadta a norvégokat. A szoros első félidőt követően a második játékrészben érvényesítették a papírformát Oftedalék és 38-31-re megnyerték a mérkőzést.

A folytatásban Ausztriában szoros végjárá után 34-32-re nyert a Golovin Vlagyimir által irányított magyar csapat.

***

Gond nélkül, három győzelemmel jutott a nyolc közé az FTC-Telekom a jégkorong Kontinentális Kupa belgrádi köréből, miután vasárnap 6-1-re verte meg az ukrán Szokil Kijevet.

A zöld-fehérek pénteken 5-0-ra győzték le a litván Kaunas Cityt, szombaton este 10-0-ra a házigazda Crvena zvezdat.

Rovatvezető: Jakab Lajos

A rejtvényt Balácsi Csaba készítette.

MÉTER	KOSUTH LAJOS- IDÉZET	KÉN	SZÍNMOVÉSZ	TÁG	NÉVELŐ	CARNEGIE - AMERIKAI ÍRÓ	HELYSÉG AZ UNGÁRI JÁRÁSBAN	MAKSZEM!	ENDRŐDEL EGYESÜLT BÉKÉSI KÖZSÉG	RÉGI RÓMAI PÉNZ	SZÉN	OROSZ IGEN	OROSZ VÁROS JAKUTFÖLDÖN
1			ÚT A HEGY GYOMRÁN ÁT										L
KENYERET VÁGÓ					STEPHEN KIG REGÉNYE			... KIRÁLYA - LALO-OPERA			DÁN VÁROS		
ZEUS FELESÉGE				MOSZKVIC- MODELL						... KOTEAS - KANADAI SZÍNHÉZ			
	2			KAGYLÓ- DARABI									RÉVBE ÉR A HAJÓ
SPANYOL AUTÓTEL		HÓRVÁT VÁROS				NOBEL-DÍJAS JAPÁN FIZIKUS (LEO)					SUGÁR JELE		KÁLIUM
		KIS MÉRETŰ KUTYA				LENDÜLET					... BLOHIN- LABDARÚGÓ		JÉGTÁNCOS VOLT, MA EDZŐ (KLÁRA)
ITALI PÓHÁRBA FOLYAT				MOSÓPOR MÁRIKA				OBJEKTUM- KEZELŐ CSOPORT	NAGYDOB- RONY RÉSZEI				NÉMET TOJÁS
				AZ ENSZ ELŐS FŐTITKÁRA					OPERAÉNEKES (DÁVID)				FOGHÓS
ÚTÓ ELLENTÉTE				NYELVES NŐI SZEMÜVEG						SZÉLHÁMOS			
				BERKÉLIUM						VÉS			
A MÉLYBE								RÉVETEG					
3				IRODALOM- TÖRTÉNEZS (ÁRPÁD)									
				LENMAG!									
S													

HOROSZKÓP

hirkereso.hu

KOS (3. 21.-4. 20.)

Az élet minden területén nagyon lelkes lesz a héten. Egyedül arra vigyázzon, hogy ne kezdjen el hirtelen döntéseket hozni és meggondolatlanul cselekedni. Ugyanakkor a héten megtapasztalhatja, milyen, mikor az őrangyala látványosan dolgozik és többször is fogja azt érezni, hogy „ez meleg helyzet volt”. Eppen ezért is legyen óvatos, és véletlenül se kísértse a sorsot.

BIKA (4. 21.-5. 20.)

A héten a tettek mezeire lép. Nyitott a lehetőségekre, ezért végre meg is látja azokat. Hirtelen minden virágzóknak tűnik Ön körül és elérhetővé válik. A hétvégén igyekezzen szakítani a berögzült szokásaival és próbáljon ki valami újat. Tapasztalhatja a héten az Univerzum áldását és azt, ha kér, akkor meg is adatik, márpedig Önnek valójában új élményekre, ingerekre és barátokra lenne szüksége.

IKREK (5. 21.-6. 21.)

Törekedjen arra a héten, hogy egyensúlyba hozza a kapcsolatait. Beszéljen meghittén és őszintén a szeretteivel, főként a kedvesével. Próbáljon megbékélni önmagával, a jelen helyzetével és akkor a munkahelyén is harmóniába kerül. Illetve legyen részen a napokban és akkor nem fog lemaradni az égiek küldte fontos jelzésekről! Egy barátja pedig a jó tanácsát fogja kérni, legyen vele őszinte.

RÁK (6. 22.-7. 22.)

Szüksége lenne egy új hobbi, vagy valami kreatív foglalkozásra, ami segítene az önkifejezésben és időnként lefoglalná az elméjét, és akár még új emberekkel is megismerkedhetne általa. Objektivitása és bölcsessége csodálatot fog kiváltani a környezetéből, úgyhogy ne legyen meglepődve, hogy a napokban sokan kérik majd ki a tanácsát.

OROSZLÁN (7. 23.-8. 23.)

Mozgalmas és változatos hét elé néz! Csak úgy lobog Önben a szenvedély, kifejezetten étellel teli és mindenben rengeteg energiát és tüzet visz, aminek köszönhetően eredményes napok elé néz. Egyre inkább körvonalazódik Ön előtt a jövője. Emellett törekedj arra, hogy kapcsolatait a harmónia jellemezze. Egy régi barátja pedig meglepő hírekkel fog szolgálni Önnek.

SZŰZ (8. 24.-9. 22.)

A hét eleje bosszantó kis akadályokkal fog indulni. De szerencsére kapcsolatai megerősödnek és ezáltal nyugodtan támaszkodhat rájuk. A héten a csillagok csak úgy ontják magukból az inspirációt, így tele lesz ötletekkel és fantáziával, amiket megcsillogtathatna a kapcsolataiban. Azt üzenik a csillagok, ha most beleszeretne vagnyi valamibe, akkor tegye!

MÉRLEG (9. 23.-10. 23.)

Váratlan és meglepő lehetőségekkel kezdődik a hete. Ne hezitáljon olyan dolgokon, amikbe szívesen belevágná, merjen kockáztatni és jövővel kapcsolatos terveit hamarosan megvalósulnak! Viszont ha bármi frusztráció érné, igyekezzen pozitív hozzáállást tanúsítani felé és hallgasson a megérzéseire. Ideje is lennie valakinek megbocsátania a környezetében.

SKORPIÓ (10. 24.-11. 22.)

A hét elején megszóll Önben a vészjelző, hogy nem jó úton halad. De jó hírek is jutnak a fülebe és sikerül megakadályoznia időben egy kilátásban lévő kellemetlenséget. Különben pedig ideje lenne kikapcsolódnia, mostanában így is túl sokat dolgozik. Bizson a héten a megérzéseiben, és igen komoly kellemes meglepetésekben lehet része! De azért kerülje a napokban a túlzott költségeket.

NYILAS (11. 23.-12. 21.)

A héten belebotlik egy olyan személybe, aki képes mindent és mindenkit megváltoztatni maga körül és így Önre is jó hatással lesz! Engedje, hogy kalandokba keverje Önt és felszínre hozza a valódi személyiségét. Tekintsen rá úgy, mint egy gurura, bízzon meg benne, és ha nem elfogadhatatlan dolgokba rángatná bele, akkor kövesse őt bátran! Ugyanakkor összetűzésbe kerülhet egy barátjával.

BAK (12. 22.-1. 20.)

A héten többet kellene foglalkoznia a lelkivilágával. Ne aggódjon folyton a pénzügyei miatt, kézben tartja az irányítást és a sors megmutatja Önnek a legjobb lehetőségeket és velük együtt azt is, hogy minden álma csupán egy karnyújtásnyira van Öntől. Amennyiben teheti, segítsen másoknak a környezetében, akik jó tanácsaira szorulnak. Viszont ne tegyen potya ígéreteket.

VÍZÖNTŐ (1. 21.-2. 20.)

A héten meg lesz a kellő bátorsága ahhoz, hogy meglépjen bizonyos dolgokat, de várja ki, amíg egészen biztosak lesznek. Jobban teszi, ha nem kockáztat és akkor nem érheti kellemetlenség. Szerettei segítenek egyenesbe jönni, és támogatják Önt. Am sajnós a hét közepe felé erőt vehet magán a gyengeség és egy kis betegeskedésben lehet része.

HALAK (2. 21.-3. 20.)

Legyen őszinte és egyenes a barátaival! Ideje lenne megválnia, kire van szüksége és kire nincs. Ráadásul még kap is egy olyan információt a hét elején, ami segít abban, hogy meg hozza ezt a döntést. Továbbá bizson az Univerzumban és tartsa szem előtt a jeljait, mert ha jelenleg még nem is tehet meg értük mindent, akkor sem szabadróluk elfeledkeznie.

A nyolc megmaradó szóból a következő vice csattanóját állíthatja össze:
A fiatalasszony tanácstalanul toporog a hentes pultja előtt. Az eladó segítőkészen megkérdezi:
– Mit adhatok? Sertéshúst, baromfit, esetleg marhahúst?
– ...!

Plusz egy vice

Kétfetűsek: AC, AI, AY, DK, ÉG, FA, NA, OÓ, PL, TÁ, YM.

Hárombetűsek: AMI, KSZ, KÜR, NEM, ODA, POR, RAI, SAV, TÁG.

Négybetűsek: AVAL, ÁFOR, CSAK, EMEL, GOGH, KLIP, LILE, MASA, MÉLA, NAPI, OPEL, RUND, ZENE.

Ötbetűsek: BRIGI, DALIA, FENIL, FIZET, FOGAS, ILONA, KAZAN, KUPAC, LANOS, LIPTÓ, MANCS, MAPPA, MOLLA, NAJÁD, OLYAN, OPCIO, ÓHAZA, RÁFOG, SERPA, SZAKI, SZEVA, TEKER, TOLAT.

Hatbetűsek: ADOGAT, AKARAT, ATILLA, CUPPAN, KIMENT, LEGYEN, ÖSPARK, SOKÁIG, TAVALY.

Hétbetűsek: ÁSONYÉL, INIESTA, MIND-EGY.

Nyolcbetűsek: ÁRAMLÁSI, ÁREMELÉS, IGENELÉS, LÁRMÁZIK, ÓLOMATOM, RAJTKAP, STRATÉGA, SZERETET, SZUZANYA, ZENELÁDA.

Tízbetűsek: ALANYTALAN, LELKIVILÁG, LOMBARDIAI, LOVASROHAM.

Tizennégy betűsek: ALAPANYAGHIÁNY, CSOKOLADÉAROMA.

2023. 41. szám megfejtése: Ma próbáltam jobb ember lenni, de a világ nem hagyja.

Plusz egy vice: – Igaza volt apámnak, tényleg elég lesz vacsorára!

Kavart almás

Hozzávalók a tésztához: 45 dkg liszt, 4 tojás, 20 dkg puha vaj (esetleg 25 dkg puha margarin), 25 dkg kristálycukor, 1 csomag vaníliás cukor, 1 csomag sütőpor (12 g), 2 dl tej.

A töltelékhez: kb. 1,5 kg alma, ízlés szerint őrölt fahéj, ízlés szerint cukor.

Elkészítés: Az almákat megmossuk, meghámozzuk, nagy lyukú reszelőn lereszeljük és kicsavarjuk a levét. Ízesítjük pici őrölt fahéjjal (esetleg cukorral) és jól összekeverjük.

A cukrot a tojásokkal jó habosra keverjük (szinte fehéredésig, míg elolvad a cukor), majd hozzáadjuk a puha vajat (margarint) és ezzel is jól összekeverjük. Ezután mehet bele a vaníliás cukor, a 2 dl tej, amivel szintén összekeverjük. Végül hozzáadjuk a sütőporral elkevert lisztet és simára keverjük a tésztát.

A tészta egyik felét vajazott/lisztezett tepsibe (vagy sütőpapírral bélelt tepsibe) kanalazzuk egyenletesen, erre rákanalazzuk a reszelt almát, majd a tészta másik felét. (Érdemes egy evőkanállal kanalazgatni a tésztamasszát a tepsibe, mert ekkor még sűrű a tészta, evőkanállal könnyebb egyenletesen elosztani a tepsiben.)

A sütot előmelegítjük 60 fokra, majd amikor betettük a tésztát, 160 fokos légkeveréses sütőben kb. 45 percig sütjük. (inkább végezzünk tűpróbát, mert a hagyományos sütőben picivel több időbe is telhet a sütés)

Amikor kihűlt, porcukrozzva, szeletelve tálaljuk.

